

3/1561

ప్రతి దిన ముద్రక టిం వంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ }
Vol. 16 }

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు 4-వ తేది మంగళవారము

No. 132

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస బహుళ పంచమి

సంచిక ౧౩౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారికే శేలకుశేలు
జ్యోతిర్మతావ్రతములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జొపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
పాపుల దూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

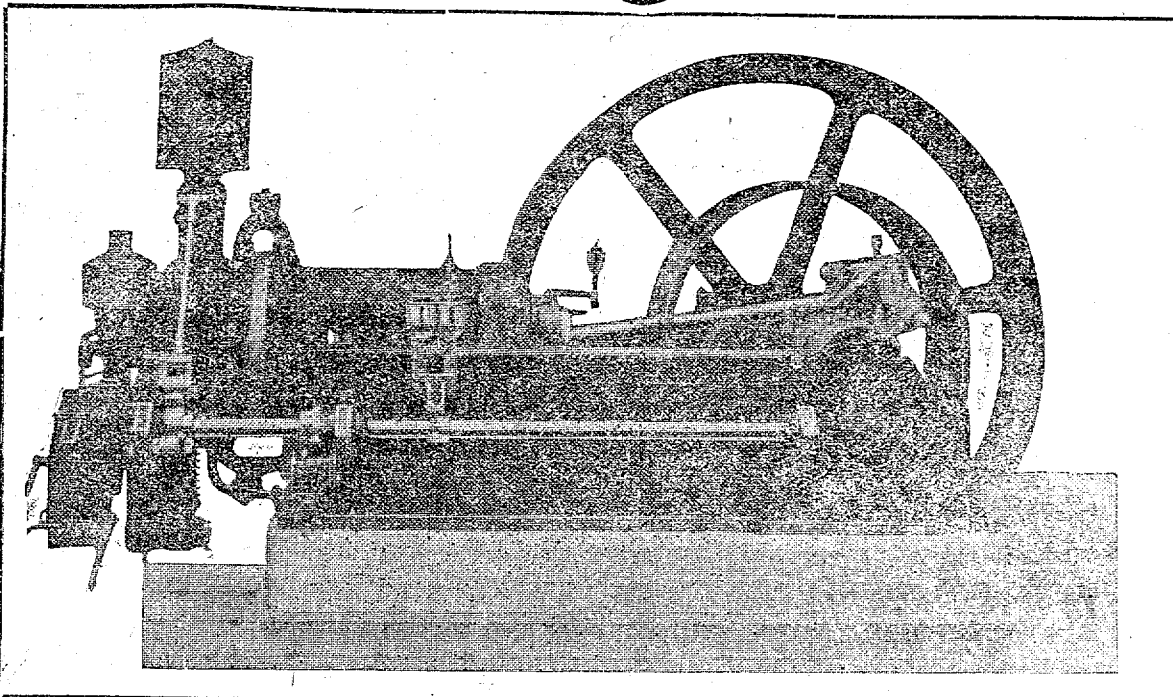

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొప్పులకు నంజవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొను
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవ నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
శా
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

The Best and Reliable Engine in the Market with up-to-date Improvements.

రాబ్సన్ హెవికోల్డ్ స్టార్డు క్రాడ్ ఆయిలు యింజనులు

ఎలెక్ట్రికల్ ట్రెపు
యింజనులు, డ్రై న
మోలు, బల్బులు, తీగ
లు మొదలగునవి సప్ల
యి చేయబడును. ఇం
జనీరును పంపి ఫిట్టింగు
చేయించి వప్పగించ
బడును.

ఇంజనులు
ఎల్లప్పుడు
రెడీ స్టాకులో
ఉండును.

నిమిషములోపల (వేడిచేయి నవసరము లేకుండగనే) చల్లదనములో స్టార్డు అగును. క్రాడ్ ఆయిలు బహుతక్కువగ కాలును.

లోడ్లు లాగుటలో అనమానమైన ఇంజనులు. అగుగుదల, విరుగుదల బహు తక్కువ. ఇంజనులు భారీవిగా నుండును. నడిపించుటకు నేర్పరితనము
అవసరము లేదు. క్రొత్త ఇంజనీరింగు పద్ధతులమీద తయారు కాబడినది. ఎంతకాలమైనను ఏ విధమైన యిబ్బందులు కలుగజేయక తృప్తికరముగ
వ్యవహరించును. ఈ యింజను పనిచేయుట చూచినవారు యితర యింజనులు కొనుటకు భిష్టకొనరు.

మరిన్ని రాబ్సన్ న్యూట్రెపు సెమిడిజలుక్రాడ్ ఆయిల్ యింజనులు, రాబ్సన్ ఇంప్రూవుడు గ్యాసుఇంజనులు గ్యాసుప్లాంటులున్నా, సప్లయిచేయబడును
“రాబ్సన్” అన్నిట్రెపుల యింజనులకు స్పేర్ సామానులు రెడీస్టాకులో దొరకును.

మెషిన్ల సామానులున్ను, రైసుహల్లులు, బాల్ బేరింగు హల్లులు హల్లురుసామానులు, బెల్టింగులు బాల్ బేరింగులు, నీటిపంపులు
పుల్లీలువగైరా యావత్తు మిల్లుసామానులు, విదేశములనుండి విరివిగా తెప్పించి స్టాకులోవుంచి సప్లయి చేయుచున్నాము.

సోల్ యేజంట్సు:—లండన్ ట్రేడింగు కంపెని, 7, సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.

హెడ్డు ఆఫీసు:—లండన్ ట్రేడింగు కంపెని, బెజవాడ. (ఇండియా)

లండనులోను, డిల్లీలో నున్న అధికారులు యీసభ
 తీర్మానముల ప్రామాఖ్యమును గుర్తించి తగుచర్యకు గడంగెదరు.
 బ్రిటిషు పంబంధ మండోరువారందరును నమ్ముచున్నారు. ఈ
 స్క్రీము అమలు జరుపుదు ప్రజలలో తగు ప్రబోధము క
 గించుట యెలర విధ్యు కధ్యమె యున్నది. (అ. ప్రె)

కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానములు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 1:—లక్నో పురమున సెప్టెంబరు 1 తారీఖున జరిగిన కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సభలో అన్య డ్యుడు అఖిలపక్ష సభాతీర్మానములను వివరించి సభవారిని వాటిపై యభిప్రాయ వివ్వవలసినదిగా కోరెను.

వర్కింగ్ కమిటీ తీర్మానము

సాంఘిక వైమమ్యములను పరిష్కరించుటయందును భారతదేశమున కొక రాజ్యవిధానమును తయారుచేయుటయందును అఖిలపక్షసభవారు పాండిన జయమునకు తమసంతోషమును వెల్లెల్చుచు, భారతస్వాతంత్ర్య సిద్ధిని కులభిసాధ్యమొనరించి నందులకు సభవారిని కొనియాడిరి.

ఇంకొక అఖిలపక్షసమితిని సమకూర్చుట

లక్నో పురమున అఖిలపక్షసభవారు చేసిన తీర్మానానుసారముగా తిరిగి ఒక సమితిని సమకూర్చుచున్నది. తగు ప్రయత్నములను సభయొక్క కాన్స్టిట్యూషన్ కమిటీవారు చేయవలసిన తీర్మానించబడినది.

అన్ని పక్షములవారు సభలను కలకత్తాలో

జరుపవలెను

భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ మహాసభతో బాటు అన్ని పక్షములవారును తమ సభలను కలకత్తాలో జాతీయవారమున (డిసెంబరు అఖిల వారమున) జరుపవలెనని తీర్మానించబడినది.

అఖిలపక్ష సభానిధి

అఖిలపక్ష సభకు ద్రవ్యము విమూల చేయుటకు తీర్మానించబడినది.

శాసనసభ్యులు మూద్రాస్ కాంగ్రెస్ తీర్మానమును లక్ష్యపెట్టవలెను

మద్రాసు కాంగ్రెసువారు శాసనసభలోని కాంగ్రెసు సభ్యులకు చేసిన సలహాలను వారు పాటించవలెను. పరిశ్రామము జూపుచు, ఈ పరిశ్రమలలో కాంగ్రెసుజ్ఞులను పాటిం చుట వారికి మిక్కిలి కష్టముగనుక, వారికి యింకా కొంత స్వేచ్ఛనొసంగుటకు తీర్మానించబడినది. కాంగ్రెసు తీర్మాన మయొక్క అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా మాత్రము వారే మియు చేయకుండుటగాకయని కోరబడినది.

సభవారు ఈ క్రింది తీర్మానములను అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు సీఫారసు చేసిరి:—

(1) అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభ అక్టోబరు మూడ వనారములో జరుపవలెను.

(2) ప్రభుత్వమువారిచే భారతశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టు నున్న ట్రేడ్ డిస్ట్రాక్టు బిల్లు కార్మికుల హక్కులకు భంగ ముకలగజేయును గనుకను, రాజకీయములకై సమ్మెలు మొదలగు ధర్మసాధనములకు ప్రతిబంధకము కలగజేయును గనుకను భారతదేశమున నిర్బంధిస్తున్న అభివృద్ధినిందుచున్న కార్మికోద్యమమునకు భంగకరము గనుకను దానిని కాంగ్రెస్ సభ్యులు తీవ్రముగా నెదిర్చి ఓడించవలెను.

(3) పబ్లిక్ సేఫ్టీబిల్లు ((శరణార్థుల శాసనము) అనవ సరమును, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమును నగుటవలన కాంగ్రెస్ సభ్యులు దాని నెదిరించవలెను.

జవహర్లాలు రాజీనామా

తనకు వర్కింగ్ కమిటీలోని సభ్యులకును ఆశయములలో తీవ్రభేద ముదయించినదిగనుకను, తానిప్పుడు భారత స్వాతంత్ర్య సంఘమును స్థాపించుట వారి కిష్టమందగునుకను తన రాజీనామా నోట్సుకొనవలసినదని పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ గారు లేఖనంపిరి.

అధ్యక్షుని యభిప్రాయము

జవహర్లాల్ ప్రస్తుతము రాజీనామా నివ్వవలసిన అవ సరములేదనియు, మద్రాసు కాంగ్రెసులో స్వాతంత్ర్య తీర్మాన మూహాదించబడినది గనుక సత్యమేననినది కాంగ్రెసు విధాన మునకు విరుద్ధముకాదనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. సంఘము వాదకూడా సట్లే అభిప్రాయపడి రాజీనామాను ఉపహరించు కొనవలసినదని జవహర్లాలును కోరిరి.

గృహము మార్పులు

శ్రీమూక పండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యం గారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్మోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునుండు గల నెం 51 రు "రెడ్వింగు" బంగాళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

1 మీ దివ్యమైన ఆస్తి మంచి ఆరోగ్యమే.

మీరు ఆరోగ్యముగా నున్నప్పుడు మీరు ఉత్సాహముతోను, దృఢ ముగాను పనిచేయగలగుదురు, అట్లాడగలరు. గనుక మీరు ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుట మిక్కిలి ప్రశస్తమైనపని. ఉదయకాలముందు ఒకగ్లాసు నీళ్లలో పుచ్చుకొనబడుచున్నట్టి ఈనో "ఫ్రూట్ సాల్ట్" 50 పంిరముల కాలము అంకితులైగానే ఆమోదమును గడించుటయే దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును తెలుపుచున్నది. అనగల సోమరితనమును, ఆరోగ్యమును చెఱచునట్టి ఆనేక వ్యాధులకు మూలకారణము ఈనో జయించుచున్నది.

ఈనో

"ఫ్రూట్ సాల్ట్"

ప్రతివోటను రెండుపైజాలందు విక్రయించబడుచున్నది. లండనునందు గల జె. సి. ఈనో లిమిటెడ్ వారిచే తయారుచేయబడుచున్నది. తయారు

ENO'S
"FRUIT SALT"
TRADE MARK

చేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు. ప్యాకేజీపైనగల "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ఈనో, లెబిల్ మొదలగు పదములు రిజిస్టరు చేయబడిన వర్తకగుతులు.

సేల్మన్రీ ప్రెజెంట్
కోలేటివ్:-
టి.ఎన్.ఆర్.
గల్లెట్,

1-17 ఆర్మీనియస్ రోడ్, మద్రాసు.

శ్రీ భగవద్గీతా గర్భిత భావబోధిని

ఇది

శ్రీ భగవద్గీత వనసరించి శ్రీ కృష్ణార్జున సంభాషణ లోపమున ముముక్షుల కత్యంతోపయోగకరమగునటుల కోకా వేంకట రామానుజులునాయుని వారిచే దెదినది విరచింప బడినది. ధర. రూ. 5-0-0.

యా తుస్తకము వలయువాడు వక్కరూపాయ అధ్యాత్మతో యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించు వునేది. ఐ. పి. ఖల్లులు ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీ బ్రెడింగుకంపెనీ, పోస్టుబాక్సు 192, జి. టి. మద్రాసు.

250 సంవత్సరముల చీనావ్యక్తి

రోజు 1 కి 40 మైళ్లు నడచును

14 పెండ్లిండ్లు జేసికొనెను

లీచింగుయక్ అనునాతడు చీనా పంచారము. 250 సంవత్సరముల వాడందురు. ఇతనికంటె పెద్దలగు స్నేహితులు న్నారరు. 14 పెండ్లిండ్లు జేసికొనెను. చింగాను కాపురముడు. మంచూపంజపు మొదటిరాజు 17 వ కరిపాలన సంవత్సరమున బుట్టిరి. చాలదేశములు దిరిగెను. సైనికశాసకులు ప్రజలు సత్కరించిరి. రోజు 1 కి 40 మైళ్లు నడచును. 180 బంధువులున్నార. 11 వంతులవారు సంతతిగలరు. దృష్టిగలరు. కుడిచేయి గోళ్లు బాగున్నవి. కంటిదృష్టి ఆశ్చర్యముగ చాల బాగుగ నున్నది. 11 తరముల బంధువులవారు. కుడిచేయికి మంచి గోళ్లున్నవి. అత్యద్భుతమైన జ్ఞాపకశక్తిగలరు.

బాలిసమితిలో స్థానమునకు చీనా పెరిషియరు తగవు వచ్చు ననుకొనుచున్నాడు. చీనా మరల స్థానమును గోరినను పెరిషియపోటీ జేయునట.

కార్మికపక్షమువారి అవస్థ

లండన్ (మొయిలు) ఆగస్టు 14:—నిరంకుశాధికారము క్రింద మ్రగుచున్న ప్రజలకరవున బ్రిటిషు కార్మికపక్షమువారు వాదించుచువుడు వారినితి దీనముగ నుండును. వారు పలికెడి పలుకులు సోమలిస్తు పలుకులు అనగా సర్వజనాన్యుభిసో భవతు అనెదరు. కాని అవలంబించి ధోరణివిధానము సామ్రాజ్యకాంక్ష దీనివలన భారతపక్ష నాయకులు వీరిని ఖండించుచు న్నారు. సైమనుకజిమను సభ్యునిగ హార్టుమెరక్ గారిని నియమించి భారతీయులపక్షమున మీ వాదించవలెనని దేశకాగరి ప్రతిక ఆక్షేపించుచున్నది. వీరికి ఇండియానుగూర్చి ఏమియు తెలియదనుచున్నది.

జపాను శతపరులకుల చీనాలో విస్తారముగ విక్రయించునట.

బ్రిటిషు కన్సర్వేటివులపక్షము హాయితో గూడుకొన్న కుటుంబముగాదని ఫ్రీప్రెస్సు విలేఖరి చెబుచున్నాడు. ఇటీవల వారు సర్ బ్యానిలుపేటిగారిపై అభిశంసన తీర్మానమును గావించి తమపక్షమునండి తొలగించిరి. కాని అతని నియోజక వర్గమువారు అతినియందే విశ్వాసమున్నదని తీర్మానించిరి. అనగా కన్సర్వేటివులపక్షమునందు అభిశంసన తీర్మానము జేసినటులే.

మాడుగుల సంస్థానము

శ్రీమహా మహామండలేశ్వర మహాగ్రంథతాప వినుమ సమర శ్రీవిజయ వీరాధిపతి శ్రీ నానా గజపతి యాదు ఖండపాదుల లక్ష రాజమహామహా శ్రీ రాజాధిరాజ మహా రాజ శ్రీ వరదీరులయిన శ్రీ జయపురం సంస్థానాధిపతులయిన శ్రీ మహారాజా శ్రీమాడుగుల మత్స్యసింహాసనాధిపతులయిన శ్రీ రామచంద్రదేవు మహారాజులంగారి పరిపాలనలోను, మిగుల కీర్తిపొందినపుడు. శ్రీజయపురము సమస్థానము పూర్వపు ప్రభువులు, ఈజిల్లాలోగల కొందరు జమీందార్లు, కొన్ని సమస్థానములు, కొన్ని బాగీదారులు, కొన్ని మొఖాసాలుగాను యిప్పించబడినవి. ఇట్టివి క్రమముగా యెన్నేటలు వృద్ధి అయినవి. శ్రీవారిజ్ఞానివర్గమునాటికి యివ్వబడిన 1. శ్రీనవరంగపురము. 2. శ్రీకల్యాణేశ్వరపురము వగయిరా యెన్నేటలు 1919 సం॥ము నకు పూర్వమే శ్రీరామచంద్రదేవు మహారాజులంగారికి దళాలయినవి. మరికొన్ని మొఖాసాలు బాగీదారులుగాను, గౌర వార్థమయిన ద్యూటీలతోను సామంతరాజులుగాను వున్న జమీందార్లు సాలూరు, పాచిపేట, పేరంగి, కురుబాము, విస్సం కొల ఆంధ్రా వగయిరా జమీందార్లు అందరు శ్రీజయపురము మహారాజులంగారికి కప్పములు కట్టుకుంటు శ్రీ జయపురము పూర్వపు ప్రభువులు దర్బారులో హాజరయ్యుండేవారు. మధ్య కాలములో ఈస్టిండియా కంపెనీవారి పరిపాలనలో జమీలు అన్నియు కార్యత పరిష్కారము 1796 సం॥రం మొదలు 1802 వరకు జరిగిన టయములో, ఏవరెవరికి ఆనుభవమవుతున్న ఖండ ములు, ఎన్నేటవారలకు హక్కులు స్థిరపరచి, శ్రీ జయపురము మహారాజులంగారితో సంబంధములేకుండాను పేష్ కార్ ములు విధించి ఆయా జమీందార్లకు బాగీదారులకు స్వతంత్ర రాజులుగాను జరిగించి వుండెరి. శ్రీవిజయనగరము పూర్వపు ప్రభువులు విజయవాడ అను పేరుగల యిప్పటి బెజవాడనుంచి వచ్చినందున విజయనగరము దరిని ములి కొట్టికీ అను 2 గ్రామములు మొఖాసాగాను శ్రీ జయపురము పూర్వపు ప్రభు వులపై యివ్వబడినవి. అప్పటికి మాడుగులు సమస్థానము బహుప్రాచీన సమస్థాన మని పేరు కలిగివున్నది. ఇంకా మాడుగులకు పూర్వపు రాజుగా. తొల్లి ద్వాపరాంతముందు శ్రీవందపాండవులు అజ్ఞాతవాసము పెళ్లబుచ్చినదియు విరట భూపాలునిచే పరిపాలింపబడుతున్న, మత్స్యదేశంబని పేర్కొని దర్శనములతో వున్నది. క్రమముగా పరిపాలింపబడుతున్నపుడు శ్రీవారి వంశములైన ఆఖరు ప్రభువు శ్రీశ్రీశ్రీ కృష్ణభూపతి దేవు మహారాజులంగారివరకు మిగుల కీర్తిపొందెనులతోను పేరుపొందినది. ధర్మసంస్థానమని కీర్తి పొందియున్నది. ఈ శ్రీమాడుగుల గద్దెయొక్క విశేషములు చాలా కలవు. ఇట్టి శ్రీమాడుగుల సమస్థానమునకు శ్రీ జయపురము సమస్థానము నకు చాలా తరములనుంచి సమృద్ధ బాంధవ్యములు జరుగుతు వున్నవి. శ్రీజయపురము ప్రభువులకు శ్రీమాడుగులయెన్నేటలు వారసత్వమునుబట్టియున్ను, యింకా ఋణసమృద్ధమునుబట్టి యున్ను, యెన్నటికైన శ్రీజయపురము ప్రభువువారి పరిపాల నలోకిరానై యున్నదని 50 సం॥రములక్రిందనుంచి వ్యాపించి యున్నది. ఈ శ్రీమాడుగుల సంస్థానము ఆంధ్రాజమీందారి అయ్యున్నది. పూర్వము శ్రీ విజయనగరంవారిపై శ్రీ మాడు గుల సంస్థానమును కృత్రిమముగాను నైశ్వాధిపతి పన్నయ్య దొరపై వాకబుతీకొని పాతకొటను ముట్టించిరి. ఆటయము లో శ్రీ మాడుగుల పూర్వపు ప్రభువులు క్రతువులకు చిక్క ముండాను శ్రీ జయపురము ప్రాంతముకు వెళ్లివతరుణులు కని పెట్టి శ్రీ విజయనగరం శ్రీసీతారామరాజుగారి టయములో ను శ్రీమాడుగుల సంస్థానము అక్రమించి తిరిగి పర్యవేంటు కట్టడమయిన కొటనగర నిర్మించిరి. 3-4 సంవత్సరములకు శ్రీ మాడుగులు ప్రభువులు శ్రీ జయపురము ప్రభువులసహాయము పొంది తిరిగి మాడుగులు సంస్థానమును కొటను స్వాధీనము చేసికొన్నారు. ఈ జిల్లాలోగల వర్కనెంటు కొటలు శ్రీ విజ యనగరము శ్రీ మాడుగులు సంస్థానములకే గలవు. దరిమలా శ్రీమాడుగులకొటలో గొప్పరాజమంజరములు నిర్మించి మంచి దానధర్మములతోను గీర్తిపొందిన సదరు మాడుగులు సంస్థాన ముకు వున్నా శ్రీరాజీలు రెండు అనంతరమందు శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామచంద్రదేవు మహారాజుగారికి చెందగలదులకు యిదివరలో సమఖ్య దస్తావేజు వ్రాసుకునివున్నారు. దరిమలా యెన్నేటల కొద్దాకా వార్డువారి యాజమాన్యములతో వచ్చి యెన్నేటలు వృద్ధి అయినది. శ్రీ మాడుగుల రాజీలు ఈ మాడుగులు యెన్నేటలు శ్రీ రామచంద్రదేవు మహారాజులంగారి పరిపాలనలోవుంటే మేము

అనంతములున్నామని శ్రీ గవర్న మెంటువారికి వ్రాయించి కొద్దాకా వార్డు తప్పించి యెన్నేటలు రాజభవనములు కొట ముగిరా శ్రీ విశాఖపట్నంజిల్లా కలెక్టరుదొరవారిపై 1928 సం జూన్ 28 తేదీని శ్రీరాజీలు వక్యగింత చేసుకొని, ఆశోజన శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామచంద్రదేవు మహారాజులంగారికి వ్రాయించి రిజిస్టరీ చేయించి వక్యగింతచేశారు. ఈ యెన్నేటలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామచంద్రదేవు మహారాజులతోను పరిపాలనలోను మహారాజ శ్రీ శ్రీ రామకృష్ణ చౌదరి అయినీయన్ యెన్నేటలయ్యతో శ్రీ జయపురం సంస్థానము, దివాన్ శివాపాపావ్రోగారు శ్రీ మాజూ రు పీఠపదార్ కొద్దిని సత్విశా రాయలవంతులుగార్ల కృషిపై నున్న శ్రీరామచంద్రదేవు మహారాజులంగారికి పూర్తిగ దఖ లయినది. శ్రీ మహారాజులంగారు నుగ్గురు రాజీలకు సాలీశా నలై వేలరూ పాయలు మొయింటిస్తున్నా 1 లక్షయ్యవచ్చిఆరు వేల రూపాయలు నగదున్ను యిచ్చిరి. శ్రీ రాజీలు నుగ్గురు అత్యానందభరితల వారు. 1928 సం॥రం జూన్ 27 తేది సా యంత్రముకు శ్రీ మహారాజులంగారు శ్రీ రాజీలు మోటా ర్లుపయిన దయచేసిరి. టయములేనందున యెన్నెటలు అంబాదలు వగయిరా రాజలాంఛనములతో శ్రీమహారాజులంగారు దయచే యెటకు టయము చాలినదికాదు. ఈ మాడుగులు శ్రీ మహారా జులంగారు నగరికి దక్షిణేయునున్నారని యిదివడి అయిదు వేల ప్రజలు హాజరయి వున్నారు. శ్రీమహారాజులంగారు నగరికి దయచేసే టయముకు శ్రీ పాండవగిరియందు వేంచేసియున్న శ్రీ పార్థసారథిస్వామివారి అంజరంగ భక్తులయ్య శ్రీ గోవిందదా సుగారు గ్రామములకు ఆరమైలుదూరము ఎదురుగ వెళ్లి శ్రీశ్రీశ్రీ మహారాజులంగారికి కర్పూరహారము పుష్పహారములు సమర్పిం చి కర్పూరహారతి సమర్పిం చి బ్యాండ్లు వ గ యి రా మ హో త న వ ము ల తో ప్ర జ లు అందరు అత్యానందముతోను శ్రీశ్రీశ్రీ రామచంద్రదేవుమహా రాజులంగారిని 27-8-28 తేది సాయంత్రము గ 7 లకు శ్రీనగ రిలో ప్రవేశించివారు. 28 తేదీని వక్యగింతపయిరాలు జరిగినవి. గ్రామములు రాజబంధువులు మొదలయినవారు వక్రేష్ట ప్రజలు శ్రీమహారాజులంగారు దర్శనముచేసిరి. ఈమాడుగుల సమస్థా నముగడ్డిపయిని పట్టాభిషేకము మహోత్సవము టయముకు యెన్నెటలు అంబాదీలు వగయిరా రాజలాంఛనములతో మంచి వైభవము నవంబరునెలలో జరిపించుటకు నిశ్చయించివారు. ఈ శ్రీరామచంద్రదేవు మహారాజులంగారు యాదుఖండ పాదుసాయని విరుదముతో వున్నారు ఇటుపయిని ఆంధ్రా జమీందార్లు అయివారు. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి వైస్ చాన్స లరుగావున్నారు. మత్స్యదేశంబని ప్రతీతికలిగిన శ్రీమాడుగులు సమస్థానమును పరిపాలించుతున్నారు. ఈ శ్రీరామచంద్రదేవు మహారాజులవారు ప్రభుత్వములతోను ఈ శ్రీ ది వాం శి సాహెబుగారి యాజమాన్యమువయిని విస్సంకొట యెన్నేటలు వక్యగింత శ్రీమాడుగులు యెన్నేటలు వక్యగింత జరిగినవి. శ్రీ శ్రీవాంశిసాహెబుగారి యాజమాన్యమువయిని యింకా మంచి విశేషములు జరుగనై యున్నవి శ్రీ జయపురమునకు నూతన రయిలు మార్గములు జరిగించుతున్నారు. శ్రీవారి యెన్నేట యెన్నోగణలు కనిపెట్టిచియున్నారు. దృఢమా వాటరుఫాదగరించి ఆలోచించుతున్నారు. పెద మేరంగి చినమేరంగి వగయిరా యెన్నేటయిని యిదివరకు 12 లక్షలు శ్రీ మహారాజులంగారు బతులు యిచ్చియున్నారు. సదరు వయకమునకు డిక్రీపాండి ముగిరా శ్రీ డిల్లీ కొద్దవారిపై మేలు జరుగుతున్నది. సదరు రె యెన్నేటరాబడి, తొంలై వేలు. యిండు లో పేష్ కార్ వగయిరా పన్నులు పోగా వచ్చినరాబడి నడికీ చాలకుండవున్నది. ఈయెన్నేటలు ఆది పురుషులకు శ్రీజయపురం పూర్వపు ప్రభువులు యిప్పించియున్నారు. ఈజిల్లాలోగల చిన్న చిన్న యెన్నేటలు చాలా భాగము శ్రీ జయపురము పూ ర్వు ప్రభువులపై యివ్వబడినవి. శ్రీ జయపురము ప్రభు వులు ధర్మము, శాస్త్రము, లోకములో నెల్లడికాగలందులకు దైవము నిర్మించి వున్నాడు. ఈ శ్రీ రామచంద్రదేవు మహా రాజులంగారి ప్రభుత్వములతోను, ఈ శ్రీదీవాంశి సాహెబు గారి యాజమాన్యమువయిని నూతన రాజ్యాభిషేకములు జరుగు చున్నవి. ఇట్టికీ 6-7 యెన్నేటలు కలిగినవి. శ్రీవారి సమస్థా నము పరిపాద్యులలోవున్న సదరు యెన్నేటలు క్రమంగా శ్రీవారికే చెందుచున్నవి. ఇప్పుడు శ్రీజయపురము సమస్థానము పాండరి వై నము. 1. తూర్పు శ్రీవర్ణాశివిడి సమస్థానము పరిపాద్యు. 2. విశాఖపట్నంజిల్లా శృంగవరపుకొట పీఠపత్తి తాలూకాలో శ్రీ విజయనగరం సమస్థానంవారి నోడవరం రాజావడ్డాకి. 3. వక్యము నైజాంనైటు భద్రాచలమువరకున్నా 4. ఉత్తరము శాగపురము, రాయపురములు పరిపాద్యుల లోవున రహూరమి 20 వేల చదరపుమైళ్లుగలభూమిని యిందలి ప్రజలను శ్రీరామ చంద్రదేవు మహారాజులంగారు పరిపాలించుతున్నారు. ఇందరి

ప్రజలపై, ఈ శ్రీమహారాజులంగారు, ఈ శ్రీదీవాంశి సాహెబుగారు కొనియాడుచున్నారు. ఈ శ్రీ మహారాజు లంగారిపై ఆరాధింపబడుచున్న దేవస్థానములకు యెన్నేటలు అంతటకు రోజులు 18 1 X రెండు బియ్యము పయిగాను భోగము లగురించిన్ని గుమారు రెండు లక్షలు రూపాయలు ఉన్నవా రులు పగయిరాలకు విరియోగమవుతున్నవి. ఇదిగాక 2 ప్రెసి డెన్సీలలో గల దివ్యతే తములకు సాలీశా 50000 రూపాయలు వయిగ సైమల్ గాను, భోగ రాగాదులు గరించి శ్రీశ్రీశ్రీరా మచంద్రదేవు మహారాజులంగారు విరియోగించుతున్నారు. శ్రీ వారు విష్ణుపాంశాసంఘాతు లయి అవతరించినారు. శ్రీ జయ పురం సమస్థానము ఆదిపురుషులు శ్రీ వివాయకదేవు మహా రాజులంగారు పూర్వము శ్రీ కాశీ విశ్వేశ్వరునిపై వరమును పొంది శ్రీ నందాపురము. సమస్థానముకు ప్రభువు లయినారు. అట్టిగ వరప్రసాదమునొందిన ప్రభువులయినందు శ్రీవారికి దైవ బ్రాహ్మణ భక్తికలిగి మిగుల దానధర్మములతోను గొప్ప కీర్తిపొందిన సమస్థానము దీనికి పూర్వము సారాస్వతిరాజ్య ము పేరుగలను. యిప్పుడు మత్స్యదేశంబని ధర్మసమస్థానమని పేరుగల శ్రీ మాడుగులు సమస్థానముకు పరిపాలించుతున్న ప్రభువు లయినారు. ఈ శ్రీ మహారాజులంగారి ప్రభుత్వము లో శ్రీ దివాంశిసాహెబగారి టయములో మెదాన్ రా యపేటలో రి లక్షలు విరియోగించి రాజభవనము నిర్మించివారు విశాఖపట్నం పీఠికోడ్డులో రి లక్షలు విరియోగించి రాజభవ నము నిర్మించివున్నారు. యింకా వనిజగుతున్నది. మరియొక లక్షరూపాయలు కానైయున్నది. ఈ శ్రీ మహారాజులంగారి ప్రభుత్వములలో తమ దాయాదులు అందరినీ దర్శించెట్టివున్నారు. మెదాన్ శ్రీ గవర్నరు ప్రభువంతులను గత సం॥రము లో శ్రీవారు జయపురము రావించి వైభవము జరిగించివున్నారు. ఇట్టి కారణ కట్టింది రి లక్షలు విరాళము దయచేసిరి. యింకా ఢిల్లీలో రాజపుత్రకళాశాల ఫోమనుపత్రి వగయిరాలకు లక్షలు విరాళము యిప్పించివున్నారు. యిట్టిధర్మములతో సమ స్థానములు పరిపాలించుతున్న శ్రీ ప్రభువువారికి శ్రీ పార్థసా రథిస్వామివారు పుత్రపౌత్రాభిషేకములు అష్టయశ్యరాయుల రాశోగ్యములు కలగ జేతుగలందులకు సదా దైవమును ప్రా ర్థిస్తున్నారు.

మాడుగులు పుష్పలపాటి వెంకటస్వామి

గ్రామోద్యోగముల నైషల్ టెక్ స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి వి. పి. పార్కింగ్ ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును.

(1) గ్రామకరణముల పరిక్షాదర్శిని మొదటిభాగము	రూ 0 12 0
(2) డిల్లీ రెండవభాగము (9 దవ కూర్పు)	0 12 0
(3) గామలెక్కల నమూనాలు (1928 ఏంబు)	0 10 0
(4) గ్రామకరణముల సర్వేపరిక్షా దర్శనము	0 10 0
(5) గ్రామమునపలుల పరిక్షా (ప్రదర్శిని మొదటి భాగము (12 దవ కూర్పు)	1 0 0
(6) డిల్లీ రెండవభాగము (10 దవ కూర్పు)	0 6 0
(7) గ్రామమునపలుల లెక్కల నమూనాలు	0 6 0
(8) గ్రామకోడ్లులెట్టు	0 8 0
(9) వర్గములపుజెంత్రి	0 4 0
(10) ఋణముగృహదీపిక	0 4 0
(11) లీలావతి గణితసారము	0 6 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—

విలాసము:— బాలేమర్రి-లక్ష్మీనరసింహస్వాం రాలేమర్రి, గుంటూరుజిల్లా.

చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు

వక్తిపూ ర్తిముద్రాముతాలాకు ఈక్రింది గ్రంథ ములు విడిగా అమ్ముబడును. కొలది ప్రకటన యందుబట్టి కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు పంపవలెను.	
ప్రహేళికాటకము (అలంకములు) నెల	1-8-0
కర్పూరమంజరి రెండవభాగము 826 పుటలు	8-0-0
క్రహాసనముల సంపుటము, కాలికోశైలండు	1-0-0
పొన్నేటి, వి.పి. కర్పూలు కొనువారేభరించవలెను. మాడు పుస్తకములు కొనువారు రూ 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.	
రాజమహేంద్రవరం, పాలకోడేటి గురుమూర్తి,	
15-8-28, వక్తిపూర్తిసంఘ కార్యదర్శి.	

మీ చర్మవ్యాధులెట్టివైనను ఫరవాలేదు

జాంబుక్

చే మాన్సుకొనుడు అమూల్యోషధసారము

మీ చర్మమును నరియొనర్చుకొనుటకు జాంబుక్ నమ్మి దాని మీద ఆధారపడవచ్చును. మీకు కురుపులుగాని గజ్జిగాని మరియిర చర్మవ్యాధు లెవ్వయిన నున్న యీ మందును పూయుడు.

భయంకరమైన యజ్విమాగాని లేక యల్ నర్స్ తామర కాల్పుల వల్ల గలిగిన పుండుగాని అయినయెడల జాంబుక్ ను దట్టముగాపూసి కట్టు కట్టుడు.

జాంబుక్ మిగుల పరిశుద్ధమైనది. చర్మ రంధ్రముల గుండా లోనికి బాగుగా నింకి దీర్ఘవ్యాధుల మొదలంట నాశన మొనర్చును. క్రొవ్వు కలసిని ఆయిటిమెంటు లెవ్వయు యిందుకు సరికావు. వాటివల్ల గలుగు లాభముండదు.

బాధను తగ్గించి నూతన చర్మమును చేకూర్చును

జాంబుక్ మంటను వాపును తగ్గించును. వాపులను అణచివేసి విషక్రిములను సంహరించును. నూతన చర్మమును పెరుగనిచ్చును కాల్పులు వివగాయములు, నీళ్ల కాల్పులు, తీటగజ్జి, బోదెకాళ్లు, అత్యుష్ణమువల్ల గలిగిన దురద మొదలైన వ్యాధులను త్వరిత కాలములో తొలగించి చక్కని చర్మమును చేకూర్చగలదు.

తయారు చేయునప్పుడు ఒక్క మార్తైనను చేతులతో దాని నంటరు. జంతుక్రొవ్వు, హానికరమైనదినులు మొదలైన పదార్థము లిందు జేర్చబడవు.

జంతుక్రొవ్వు రహితమైనది

జాంబుక్ చక్కని డస్టీలో
రు 1/- కు పెద్దది రు 2/4 వారకును.

ఏ తెంట్లు—

మొనర్పు, దాదా అండు కో,

యస్సెనేడ్, మద్రాసు.

జాంబుక్ Zam-Buk

ద. ఇ. రైల్వే

లెవెలు క్రాసింగు కమిటీ

మద్రాసు, సెప్టెంబర్ 1—దక్షిణ ఇండియా రైల్వే లెవెలు క్రాసింగు, ఓవర్ బ్రిడ్జిల పంపుమువారికి రిక్వైజిట్ ఇంజనీ రగు జి. హెచ్. న్యూటనుగాను నేటి ఉదయము ఓవర్ బ్రిడ్జిలకట్ట పరిసియున్న మూడు స్థలములకు కనుపరచెను. చానల్స్ కోడు 2, సెంటు మేరీకోడు 3, ఎస్సెనేడ్ క్రడేజములు మూడును కనుబరువబడెను.

పిదప పై కమిటీవారు పథచేసి మద్రాసు కార్పొరేషను పథ్యము మరీకొందరు కలిసి పై విషయమున నీ కమిటీవారి పహాయము నాణింపనలెనని కోరుటకు తీర్మానింపబడెను

(ఆ. ప్రె)

చూర్మము ఇండియాలో జడ్జిగ పనిచేసిన కిరాండరుగా రు ఒక బాదిలోనున్న ద్రావకమును త్రాగి వెంటనే క్రిందబడి చనిపోయెనట, పోలీసువారి బాదీని బట్టుకొనిరి.

బహిష్కార ప్రకటన గావించినందుకు కేసు

వంగదేశ వకీళ్లు ముద్దాయిలు

కలకత్తా సెషన్స్ 3—జిల్లా జడ్జిగారి కోర్టులో ముగ్గురు వకీళ్లపై వృత్తి ధర్మము నతికావించినందుకు తీగలు ప్రార్థన నర్చు చట్టము 14 సెక్షను కింద కేసు లేబడెను. ఈవకీళ్లు ఫిరకరి 3వ లేసిన పయిమును కమిషను వచ్చువాడు కోర్టులకు బోరా దని ఒక కరకత్రము ప్రకటించి కోర్టువని కధ్యంతరము కలిగించిరి ఫిర్యాదు. కరకత్రమునందు అచ్చువేసినవారిపేరు ప్రకటించలేదను కారణమున ముదొక కేసు లేబడెను. కాని అందు పిద విడుదల గావించబడిరి. ఇప్పుడీ కేసు దాఖలు జేయబడెను. వకీళ్లు తమదర్శ యంతమాత్రము తవ్వగాదని వాక్యాలు సంగిరి. కేసు జరుగుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

యధుపాదుగిని ప్రయత్నముగ తయారుచేయుటనుగూర్చి అంతర్జాతీయపథలో ఆలోచించుచున్నది నిశ్చయంబగు న్నార్దు.

మదరాసువార్తలు

గవర్నరుగారిరాక:—మద్రాసు గవర్నరు జనరల్, సేజ్ హోల్స్ దంపతులు నేటి యుదయమున మద్రాసు వచ్చిరి. మద్రాసు షెరిఫ్ చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు, జి. పి. కె. విమలనరు, కార్పొరేషను అధ్యక్షులు, మున్సిపాలిటీ కమిషనరు, డి. గారిజె సెంట్రల్ స్టేషనువద్ద ఆహ్వాన మొనగబడెను.

యువజనసభ:—ఈ సెల రి-వ లేది మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు మహాజనసభామందిరమున యువకుల భౌతిక శ్రమ మనుగుర్చి యోచించుటకు యువజన సభ జరుపబడును. ఈ విషయమున సాక్షభూతిని జాపువారును అందరు యువకులూను హాజరు కావలెననియు మహాజనసభామందిరమున ఆహ్వాన మధ్యాహ్నమున 2 గంటలకు టీ క్లె-ట్లు యివ్వబడునని ఎస్. ఎ. దేవసాయగ అయ్యయగారు వ్రాయుచున్నారు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఎం. ఎల్. పరీక్షలో కృతార్థులైనవారు
గత ఎం. ఎల్. పరీక్షలో 3 బ్రాంచి (కంట్రాక్టులు) ఎస్. రామస్వామిగారు 2 క్లాసులోను ఎస్. దేవికాదాశిగారు 8 క్లాసులోను 4 బ్రాంచి (హిందూలు) ఎం. వెంకట్రామయ్యగారు 3 క్లాసులోను కృతార్థులైరి.

సెంట్రెంబరుపరీక్షల హోలుటిక్లె-ట్లు
మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ వి. ఏ. ఇంటర్మీడియట్లు పరీక్షలకు మద్రాసులో హాజరు విద్యార్థులకు 5-9-28 లేదని సెంట్రెంబరుపరీక్షల హోలుటిక్లె-ట్లు యివ్వబడునని రిజిస్ట్రార్ గారు ప్రకటించుచున్నారు.

బహిరంగసభ:—మద్రాసు ఆంధ్రమహాజనసభ మద్రాసు కాంగ్రెసు కమిటీల గూఢమన్యమున ఈ సెల రివ లేదని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు గోకేలు హాలుందు “సైమనసంఘము మద్రాసు శాసనసభ” అనువిషయమున జొక బహిరంగసభ జరుపబడును. ఎ. రంగనాథ మొదలియారు, ఆర్. ఎ. ఆర్. ఆర్. స్వామి మొదలియార్, కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు మరీకొందరు శాసనసభ్యులును ఉపన్యసించెదరు. ఎస్. పత్తయ్యార్ శాసన అధ్యక్షత వహించెదరు.

బహిరంగసభ:—మద్రాసు మహాజనసభ, కాంగ్రెసు కమిటీల గూఢమన్యమున ఈ సెల రివ లేదని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు గోకేలు హాలుందు “సైమనసంఘము మద్రాసు శాసనసభ” అనువిషయమున జొక బహిరంగసభ జరుపబడును. ఎ. రంగనాథ మొదలియారు, ఆర్. ఎ. ఆర్. ఆర్. స్వామి మొదలియార్, కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు మరీకొందరు శాసనసభ్యులును ఉపన్యసించెదరు. ఎస్. పత్తయ్యార్ శాసన అధ్యక్షత వహించెదరు.

ఖర్గపురంలో 144 సెక్షను

శిక్కు మహమ్మదీయుల కొట్టిబాటు పోలీసు తుపాకుల కాల్పులు

11 రు చనిపోయిరి 30 మంది గాయపడిరి
ఖర్గపురం, సెప్టెంబరు 3:—ఆదివాసమున ముఠా శ్రమలదొంగులముఠా పోలీసువారికి నుర్చిన వార్తలలో హామహరము కాల్చిరి. 11 మంది పోయినట్లు 30 మంది గాయపడి అప్పత్తులలో పోలీసులు తెలియుచున్నది. ముగ్గురు మహమ్మదీయులు అప్పత్తుల ఒకడు ఆ రెను కాబడిరి. మిడ్డు పూరు పోలీస్ స్టేషను దుండగులతో వాదిం చుచు యున్నది. అప్పలస్వామి అతనిని కొట్టెనట.

హిందువులు భయముచెంది మూడు మైళ్ల దూరమున క్రొత్త గ్రామమునకు బోయిరి. జమ్మమ్మయ్యగారి ఆశ్రమ చాలమంది వచ్చిరి గాని కలకత్తావారివలెనే విచారించుట వారు తరిమివేసిరి.

ఉదయం 9 నుండి సాయంత్రము 4 వరకు 144 సెక్షను జారీచేయబడెను. పిల్లలలో లాతిలు కట్టుట మున్నగు విషయములలో తిరుగరాదని ఉత్తరువు జేసిరి. సిక్కియారులకు చాలా బాధపడత సింసుగాదని, నంగరాష్ట్ర కాలగెను కాల్పులు యగు లాలుమోహన గోఖుగారును కలకత్తాలోని ఖర్గపురమునకు 3 లేది మధ్యాహ్నము బయలుదేరిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

నైమను సహకార తీర్మానముపై అధ్యక్షుని నిర్ణయము

నభలో వింత దృశ్యములు

తలవనితలంపుగ అడ్డరస్ మొంటు తీర్మానము లుపసంహరించుకొనబడుట

అధ్యక్షుని నిర్ణయముపై హైకోర్టులోయవా

గౌ॥ మంత్రి ముత్యయ్య మొదలియారుగారు పరిహాసించబడుట

హైకోర్టులో దావా

సైమను కమిషనుతో సహకార మొనర్చుట కుగా నొక యుపసంఘమును ఎన్నుకొనవలెనని ప్రభుత్వ రెవిన్యూసభ్యుడు చెన్నపురి శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన ప్రతిపాదనను చర్చించుట కనుమతి నొసంగుటలో అధ్యక్షుడు శాస్త్రీయముగ ప్రవర్తించెననియు, అధ్యక్షుని యుత్తరువును కోర్టువారి మొదుటకు దెప్పించి, దానిని రద్దుచేయవలసినదనియు ఈలోగా నదరు ప్రతిపాదనగురించి నభలో చర్చించకుండ నిషేధింపవలసినదనియు గోరుచు, నర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు శాసన సభలో ప్రతికూల ప్రతినిధులగు (1) సామివెంకటాచలచెట్టి. (2) ఎ. రంగనాథమొదలియారుగార్ల తరపున మధ్యాహ్నము 2 గ. 50 ని.లకు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి నర్ సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రీగారి మొదుట పిటిషనును బెట్టిరి. కోర్టువారు 4 గ. 45 ని.లకు లేచునరకి ఇంకను రామస్వామ్యురగారి వాదనముగియలేదు.

శేను ఉదయము సమావేశమైన చెన్నపురి శాసనసభ యందు ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున ద్వితీయామాత్యులు గౌ. యస్. మాత్యయ్యమొదలియారుగారు చాక్షర. వి. యస్. మల్లయ్యగారు అడిగిన యొక ప్రశ్నకు సమాధానమొసంగు పంద ర్చుచులో కొన్ని అశాస్త్రీయములను మాటల నాడినందున అధ్యక్షులు వారి సమాటలప సందాహించుకొన గోరిరి. మంత్రి గారు తమ మాటల నుపసంహరించుకొనకుమారుగ ఏడియో పంజాయిషీ నొసంగుటకు వలమారుడనయ్యించిరి. ఆసమయమున ప్రతికూలపక్షసభ్యులు వారిని "అడ్డరస్, అడ్డరస్" "సిస్ట, సిస్ట" "ఉపసంహరించుకొనుడు" "మందు అధ్యక్షుని యజ్ఞకు బదులుగండు" అనుచు వారిపై ఖర్చును సరియైనట్లు, పథ్యంబు తయ్యంబు ప్రతిధ్వనించునట్లుగ రెండు మూడు నిమిషములరకత కే కలిడుచు మంత్రిగారి నోటికిఁబ మరొక మాటరాకుండ నిరోధించిరి. తుదకు గౌ॥ మంత్రిగారు అధ్యక్షుని యజ్ఞకు బదులు గాక తప్పిపడినారు.

శేనుదయముంతయు సైమనుకమిషను సహకార సంఘమును గూర్చి గౌ॥ రివిన్యూ సభ్యుని యుపపాదన పైనే చర్చ జరిగెను. మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు అధ్యక్షులు తీర్మానములపై ఆక్షేపణగూర్చి నిర్ణయమొసంగెనుమిది. శేనుగూడప్రేక్షకులు అధికముగ నడుచెడిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు యిగిన వెంటనే కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు రాజమహేంద్రవరముందలి "కర్నాటిక్ కేవల విల్లు" అన్నకమిషనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గైకొనిన చర్చలను విచారించునట్లుయి యభి కాన్యక్రమమును నిలుపుట కుప బాధనగా గావించుటకుగాను సభివారి యనుమతిని గోరిరి.

గౌ॥ యస్. ఆర్. సేతురత్నం అయ్యురగారు మాట్లాడుచు యాదాన. ఉపసంఘము అగత్యముగ చర్చించవలసిన యావశ్యత తగిల్చునట్లు గూర్చించుటయొన, నిలయుచో ఈవిషయ ప్రసంగముగూర్చి ఫలహాసంతరము గౌ॥ సభ్యునితో కలసి చంధానింపవలసియు పల్కిరి.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు తాము మంత్రిగారితో సంభాషించిన పదవ వారి సమాధానము తృప్తికరముగ నుండనిచో లేకదీనినను ఉపపాదనను గావించెనుమియు, అట్లుజేయ తీలుగారి వక్రమున యెట్లచే యుపపాదనకు సభివారియనుమతిని గోరెనుమిది పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:- ఈవిషయముయొక్క అగత్యముగూర్చి గౌ॥ మంత్రిగారి లేమైన యాక్షేపణగూర్చి

గౌ॥ సేతురత్నం అయ్యురగారు:- లేదు. ఈవిషయము ఎట్లుండి చర్చించవలసినది కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షులు:- ఈవిషయముయొక్క అగత్యమును గూర్చి ప్రభుత్వము

వారి కెట్టియాక్షేపణయొనెందున ఉపపాదన ప్రక్రమమయ్యెన్నది. తేల్చు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు చర్చించబడును.

సైమను కమిషను సహకార సంఘము

పిమ్మట సైమను కమిషనుతో సహకారమునుగావించుటకు శాసనసభవారు ఉపసంఘమును నియమింపవలెనను గౌ॥ రివిన్యూసభ్యులు ఉపపాదించిన తీర్మానముపై గౌ॥ సత్యమూర్తిగారు క్రమభిన్నాంశమును మూచించుచు ఆక్షేపణయొనెందు ప్రధానాంశముల బేర్కొనిరి.

1. ఈవిషయములో శీఘ్ర ప్రభుత్వముయొక్క ఏ జంటుగ మాత్రమే ఈ స్థానిక ప్రభుత్వ మికార్యముల నిర్వహించవలెను.

2. రివిన్యూమొబరుగారు పరిపాలించు కాళులకు సంబంధించినదిగాదు. కావున వారిచే ఏ తీర్మానము ఉపపాదించవలెనబడు.

శ్రీ జి. కె. వెంకట్రామయ్యురగారు వరొక క్రమభిన్నాంశమును మూచించుచు ఈ తీర్మానము క్షణ 22, 24 (ఏ. 1, 2 క్లాసులకు ప్రతికూలముగ నన్నదనియు 52, 55 ప్లాం డింగు ఆర్డరులకు విరుద్ధమనియు, ఐదుక చర్చించబడిన తీర్మానములోని విషయము నెరిగిచర్చింప నవ్వలసినదనియు కావున చట్ట విరుద్ధమని పల్కిరి. జి. పి. పల్లానాగారు వరొక యాక్షేపణను మూచించుచు సీతీర్మానము నుపపాదించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమున కధికారములేదని, శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యపరావుగారు పయిమును కమిషను విషయము రాష్ట్ర పరిపాలనా కాళులకు సంబంధించినదిగాదను నాక్షేపణను మూచించిరి.

అధ్యక్షులు:- ఈ యాక్షేపణ నిరసరక శ్రీ సత్యమూర్తిగారిచే మూచింపబడినది పల్కిరి.

శ్రీ మాణిక్యశేలు నాయకగారు:- మాట్లాడుచు ప్రతికూలపక్ష సభ్యులు మూచించిన యాక్షేపణలు క్రమమేరగా వనియు, కమిషను విధానముందు పూర్వమునకును, యెప్పటికిని మధ్య మార్పులు జరిగినాయెన పల్కిరి.

వరై రాజాగారు:- యారాష్ట్ర ప్రభుత్వ మి తీర్మానము నుపపాదించుటకు అధికారముగలదని పల్కిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:- చాలగొప్పవిషయమునకుని చెట్టిరి. (వచ్చె)

అధ్యక్షులు జనరలుగారు:- మాట్లాడుచు తన పరిపాలనా కాళులకు సంబంధించునట్లు ప్రభుత్వమువారందరు అంగీకరించి యున్న విషయములో శీఘ్రమైనను యుపపాదనను గావించవచ్చునని పల్కిరి.

శ్రీ. సి. వి. వెంకట్రామయ్యురగారు:- అట్టి నిదర్శన మిదివర కెన్నడుగాని లేదని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు జనరలుగారింకను మాట్లాడుచు తాము పరిపాలించు కాళులకు శీఘ్ర సంబంధించని యంతమాత్రమున ఆ ప్రభుత్వసభ్యుడు పదవ కాళులతో సంబంధములేని తీర్మానమును గావించరాదను వాదన నిరాధారమనియు, నిబంధనలందును, చట్టమునందునుగూడ శీఘ్ర ప్రభుత్వ కాళులకును, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కాళులకును భేదము నిర్వచించబడియే యున్నది, నియు, రాష్ట్రీయ కాళులుగాని విషయము శీఘ్ర ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినదనియు పల్కిరి.

సత్యమూర్తి గారు:- అవిషయముపై నెవ్వరు వివాదము గావించుటలేదు.

పదవ 12-15 నిమిషములకు అధ్యక్షుల విషయముపై నంతట చర్చనీలిపి ఉదయమునకు సభను ముగించిరి. మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు తీర్మానముపై తమ నిర్ణయ మొసగదమని పల్కిరి.

ఫలహాసంతరము 2-15 గంటలకు శాసనసభ సమావేశమైనపిదప సైమను కమిషను సహకారసంఘ నియామకమును గూర్చి గౌ॥ రివిన్యూసభ్యుడు గావించిన యుపపాదన శాస్త్రీయమైనది గౌ॥ అధ్యక్షులు నిర్ణయమొసంగిరి. 2-15 గంటలకు అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమును (కొన్ని ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షుల విషయమును) చదువమొదలిడిరి. పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములను, మింటోమార్లే విధానముక్రింద శాసనసభల కొసంగబడిన హక్కులను, చెన్నపురి శాసనసభ నియమములను, స్టాండింగ్ ఆర్డరులను గూర్చి పదవగ వివరించుటకు ప్రారంభించిరి. నిర్ణయమును గూర్చి పూర్తిగ అధ్యక్షులు చెప్పవలసినదంతయు చెప్పకపూర్వము 2-30 గంటలయెను.

సత్యమూర్తిగారి యాక్షేపణ

2-30 గంటలకు దక్షిణయిండియా రైల్వే సమ్యేకు గూర్చి సభా కార్యక్రమమును నిలుపుటపై సత్యమూర్తిగారి యుపపాదన సభలో గావించబడవలసియుండెను. అందుచే 2-30 గంటలు కాగానే అధ్యక్షులు తమ నిర్ణయమునకును చదువుచుండగనే సత్యమూర్తిగారు తమ యాక్షేపణను చెప్పుచు 2-30 గంటలైనందున తమ యుపపాదనను ప్రవేశపెట్టవలెననిరి. అంతట అధ్యక్షులు సగములోనే ముగించి మార్చుండిరి. సత్యమూర్తిగారి యాక్షేపణ సంగీకరించిరి.

మరొక వింతదృశ్యము

శ్రీ సత్యమూర్తిగారంతట దక్షిణయిండియా రైల్వే సమ్యే విషయములో ప్రభుత్వమువారి ఉదాసీన్యతనుగూర్చి ఉపపాదనగావించుచు రైల్వే ఏజెంటుగారి ప్రవర్తనకుగూర్చి మాట్లాడుటకు మొదలిడిరి. కాని అధ్యక్షులు ఒకటికి రెండు మారులు శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనకు సంబంధించని విషయముల మాట్లాడుచున్నారని ఆక్షేపించిరి. అందుచే తాము టుపై నెంతమాత్రమును మాట్లాడవలమని సత్యమూర్తిగారంతటితో ముగించి తమ యుపపాదన నుపసంహరించుకొని కూర్చుండిరి.

అంతట అధ్యక్షులు తాము సగములో ముగించిన నిర్ణయముయొక్క కడపటి భాగమును మొదలుపెట్టి పూర్తిగ చదివిరి.

నిర్ణయము పూర్తియైనపిదప గౌ॥ రివిన్యూ మొబరుగారు సైమను సహకారసంఘ తీర్మానము నుపపాదించి మాట్లాడిరి. భా॥ బి. డా॥ ఉస్మాన్ సాహెబుగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

జి. పి. పల్లానాగారు "ఈవిషయముపై చర్చను నిలిపివేసి యీ లోపల శాసనసభను ముగించి యీ సైమను సమస్యపై ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనుటకు క్రొత్త ఎన్నిక జరపవలెనని" సవరణ నుపపాదించిరి. చర్చ సాగుచున్నది.

నిన్నటి కార్యక్రమము

నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గ. 30 ని.లకు చెన్నపురి శాసనసభవారు తిరిగి సమావేశమైనపుడు, సైమను కమిషనుతో సహకారమొనర్చుటకు ఉపసంఘమును నియమింపవలెనని ప్రభుత్వసభ్యుడు గావించిన ప్రతిపాదన కధ్యక్షు డనుమతినిొసగుట శాస్త్రీయము లేదాయను విషయమై ఇంకను చాల దీర్ఘమున చర్చజరిగెను. ప్రతికూలపక్ష సభ్యులలో నొకరికరవారత నొకరుగా చాలించుచిలేచి, అధ్యక్షు డనుమతినిొసగుట అశాస్త్రీయమనియు, ఈ విషయమున తమ స్వంతవిచిత్రాభాసము నుపయోగించుటకుగూడ వీలులేదనియు, నిబంధన లట్టిచర్చను స్వప్నముగ నిషేధించుచున్నవనియునుడిచిరి. అధ్యక్షులు జనరలుగారు వానికి ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షులు జనరలువాదనను ఖండించుచు చాలనేపు వాదించెను. కాని అధ్యక్షుడు తుదకు ప్రతిపాదన కనుమతి నొసగెను. పిమ్మట ప్రభుత్వమువారి తిరపుర సర్ నార్కట్ మర్చంట్సుగారు ప్రతిపాదన నుపపాదించిరి. అంతట ఈ ప్రతిపాదన అశాస్త్రీయమైనదని సత్యమూర్తిగారు మరొకొన్ని ఆక్షేపణలు చెప్పిరి.

పి. శివరావుగారు (బల్లారి, స్వతంత్ర):- మార్చబాంక్సు గారి ప్రతిపాదన కధ్యక్షు డనుమతి నొసగవలెననియు, అధ్యక్షులనుమతి నొసగుట అశాస్త్రీయముగాదని వాదించుచు నిలువ ప్రసంగించిరి. అధ్యక్షులకు పాక్షికరాజకీయములతో సంబంధముండరాదు. పాక్షికరాజకీయముల కారణము తుడుగనుండవలెను. దేశభ్యుదయమును, దేశమున ప్రజాభిప్రాయమునైన స్పృశించి, ఈ ప్రతిపాదన కనుమతినిొసగవలసిందని ప్రతికూలపక్ష నాయకుడుగోరెను. కాని ఈవిషయమున వారి యభిప్రాయముతోనే శీతీభింపవలెను. జనవరి 25 వ తేదీన, సైమనుసంఘములో నివభివా రెట్టి ప్రసక్తియను పెట్టుకొనరాదని తీర్మానించినదియు, అందుచే సంవత్సరము గడువుముగియనిది, ఈవిషయమును తిరిగి చర్చింపరాదనియు, సైమనుకమిషను శాశ్వతముగ బహిష్కరింపవలెనని అతీర్మానమున దెబ్బలేదు. సైమనుసంఘముయొక్క "అప్పటి నిర్మాణము"ను మార్చుచుండనున్నంతవరకు మాత్రమే బహిష్కరింపవలసినదని అధ్యక్షుడు

తీర్మానించిరి. రాష్ట్రీయసంఘములకును, సైనుసంఘములకును గల సంబంధము లిప్పుడు మారెను. అనగా సదరు సంఘము యొక్క నిర్మాణమునందు మార్పు జరగవలసి యేర్పడెను. సైనుసంఘ సభ్యత్వ నిర్మాణమునందు మార్పు జరగవలసి ఎవ్వరును ఎప్పుడును కలలోనైన తలపలేదు. కనుక అట్టి మార్పు జరగువరకు సదరు తీర్మానము వర్తింపవలసి నుడువుట సరియైన వాదముగాదు అని శివరావుగారు నుడివీరి.

జే. ఎ. సాల్వాగారు (దక్షిణ కన్నడ. స్వతంత్ర):— ప్రతిపాదనను తీర్మానముగా తీర్చిపెంచుచు వెనుక సైనుసంఘ బహిష్కారతీర్మాన మత్యధికసంఖ్యకులచే నామోదించబడె ననియు దేశమునందలి ప్రజాభిప్రాయ మిప్పుడు మారినదియుట కేమత్రమును విలంబించి నుడివీరి. ప్రభుత్వము వారుగాని గవర్నరుగాని ప్రేరేపించుట దలచునెడల, వారి కాపనసభను రద్దుచేసి తిరిగి ఎన్నికలు జరిపి ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపవలెను. అట్టి వద్దతికి మేము సంపూర్ణముగ సంసిద్ధముగనున్నాము. అంతియగాని ప్రభుత్వమువారి పుష్టదలంబించుచున్న పద్ధతి ఏమాత్రమును నీతికరమైనది గాదు.

వెనుక సైనుసంఘమును బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానము గావించినప్పటికిని ఇప్పటికిని పరిసితులుమారినను వాదన గా కర్మమగుటలేదు. అటుల మారి న పరి సి తు లే మి యో పేరుపెట్టి ఉదహరింపగలరా?

సాల్వాగారు ముగించుచు, ఇట్టి ప్రతిపాదన కనుమతి నొసగుట కధ్యక్షున కెట్టి అధికారమును లేదని నుడువుచు తన వాదనను బలపరచుటకుగాను నిబంధనల నుదహరించిరి.

సి. రామసోమయాజులుగారు, (కాకినాడ-కాంగ్రెసు) నిబంధనలనొంది పరిష్కరముగ ప్రసంగించుచు, ఇట్టి ప్రతిపాదన కనుమతీకరమగుట అధ్యక్షున కధికారము లేదనియు, ఈవిషయమున 24 వ నిబంధన 2 వ క్లాజునందు నిస్సంశ్కముగ నిర్ణయింపబడినదియు నుడివీరి.

జి. బి. కమరస్వామిరెడ్డిగారు (తిరునల్వేలి, జిల్లా) మూలము, క్రిందటివారు సైనుసంఘముతో సహకార మొనర్చుటయూ బహిష్కరింపబడుటయూ యనువిషయము చర్చించబడినపుడు బహిష్కరమునకు అనుకూలముగ తాము వోటు చేసితిమనియు, కాని సైనుసంఘ సభ్యత్వనిర్మాణము నామోదించు నభిప్రాయముతో తాముటలు వోటుచేయలేదనియు నుడివీరి. చాలమంది సభ్యులు మనస్సులలో కొన్ని విషయాలుం పుల సుమకొని అనుకూలముగ వోటుచేసిరి.

కాంగ్రెసు సభ్యులు:—లేదు.

పి. వి. అనంతకృష్ణయ్యగారు (అద్వైతం జనరలు) గారు పిమ్మట మూలము, ఒక సంవత్సరపు గడువు నిబంధన తీర్మానములరూపముగనున్న ప్రతిపాదనలకు మాత్రమే వర్తింపవలసి నుడివీరి. మార్పుబాంకుగాని, ప్రతిపాదనగోదననీ తీర్మానమురూపమున లేదు. తీర్మానమునో, గవర్నరుగారికి శిఫార్సురూపమున నుండవలెను. ప్రస్తుత ప్రతిపాదన మటులేదు గనుక, ఇది సామాన్య ప్రతిపాదనమే యగును గాని తీర్మానము గాదు కనుక సంవత్సరము గడవునిబంధన దీనికి వర్తింపదు అని అద్వైతం జనరలునుడివెను.

శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు:—మూలము అద్వైతం జనరలుగారి వాదనను సవిమర్శముగ ఖండించిరి. ఈ తీర్మానమును మరల సభయందు గొనివచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారికి హక్కుగల దనుటయు, అధ్యక్షులు అందుకు సంతోషముచూచి అంగీకరించుట తప్ప వేరెట్టి విధముగాని స్వతంత్రాభిప్రాయ మొనంగుట కవకాశములేనట్లును అద్వైతం జనరలుగారు వాదించిరి. ఈవిషయముపై అనుకూలముగగాని, ప్రతికూలముగగాని విచారితవరకును నిర్ధారణచేసికొన లేదని సభ్యులకు ముందుగా తెలియజేసినందులకు మీకు కృతజ్ఞుడను. అధ్యక్షులగు మీకవిషయములోనుండు అధికారము శాస్త్రానుసారము అందు శాస్త్రాధికతులకుండెడి యధికారమువంటిదే యనిగూడ అద్వైతం జనరలుగారి వాదనతో నే నేకీకరించుచున్నాను.

అద్వైతం జనరలుగారి సభాకార్య నిర్వహణమునకు మూలము తొలవన 24 (ఏ) కేసు సభ్యులకొక నూతన యధికారమును ప్రసాదించుచున్నదని యూహించిరి. అట్టి నూతనాధికారము నీకేసు ప్రసాదించుటలేదు. కాపనసభా నిబంధనల యందుగాని స్థాండింగు అర్థకలందుగాని తీర్మానములకును, యువపాదనలకును ఎచ్చటను భేదము గన్పరచబడియుండలేదు. తీర్మానములన్నియును ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సు పూర్వకముగ నే యుండవలెననియు, ప్రస్తుత మువపాదనలనున్న తీర్మానము అట్లు సిఫార్సు మూలమున లేకులదుటచే నది తీర్మానము గాదనియు అందుచే పునః చర్చించబడుచున్నదను దోషమందు వర్తింపదనియు అద్వైతం జనరలుగారు వాదించిరి. ఈవాదన నిర్ధారము. ఊరక మూలమున్న తంత్రము జేసినందువలన సారాంశము మార్పుజేందదు. దేశమునకు సంబంధించినట్టియు, ప్రధానమైన విషయమేడియైనను తీర్మానము రూపముననే సభలో నుపపాదించబడవలెను. ప్రస్తుతతీర్మానము సైనుసంఘముతో సహకారమొనరించుటకు ఉపసంఘమును ఎన్నుకొనవలసినదిగోదకునున్నది. వెనుకటి తీర్మానము కమిషన్తో నెట్టిసంబంధము

కర్తలేదని ప్రకటించినది. అందుచే రెండియందును చర్చనీయాంశములొకటియే యెయ్యవలసి. ఈ యువపాదన తీర్మానముగానినో మరేమనునో అద్వైతం జనరలుగారు తెలిపి యుండలేదు. ఇది ఉపపాదనగాక, తీర్మానముగాక మరేమి యగును? 24 (ఏ) కేసు ప్రకారము సభవారికొసంగబడినట్టి స్వాతంత్ర్యము ఏదైన నొక విషయము తిరిగి చర్చించుటకు స్వాతంత్ర్యమును నిర్బంధించుటలో చాలాకాల్ గతక వ్యవహారములు పరిశీలించవలెనని పల్కిరి. ప్రస్తుతమి స్వాతంత్ర్యమును మోగించ గోదనది ప్రభుత్వస్థానముల నలంకరించు నీయేడుగురు విశేషవంతులే గాని సభవారిగారు. నియమములం దంతటను తీర్మానము యువపాదనయను వదము లుపయోగించబడినవోట రెండు వదములను ఒకదానియర్థమునయొకటి ప్రయోగించబడినందున పరస్పర సమానార్థవాచకములేగాని రెండికిని భేదములేదు. ఈవిషయము అధ్యక్షుని యామోదనమున సభవారి యనుమతిని గోరెడి తీర్మానము.

అధ్యక్షుడు:—నాయ యామోదనము, సభవారి యనుమతినిగోరెడి యువపాదనగాని తీర్మానముగాదు.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారికి మూలము అధ్యక్షులు రాజకీయ కారణములవలనగాని, పాక్షిక హేతువులవలనగాని కాకపోయినను నీతీర్మానమున కనుమతియొసంగరాదని పలికిరి. ఏమనగా వెనుక నీవిషయమే సభలో గావించబడినతీర్మానము పుష్టముగ నున్నది. ప్రస్తుతము లామెంబరుగా నున్న జి. బి. క్రిష్ణశాయగారుపుడు ఆ తీర్మానమున కొకసవరణ నుపపాదించి నెట్లెం విశ్వప్రయత్న మొనరించిరిగాని విఫలమైరి. కమిషన్తోని సభ్యులతో భారతీయులు తరను యాత్రేకణ వెనుకటి చర్చలో నూచించబడలేదని జి. బి. కమరస్వామి రెడ్డిగారు చెప్పిరి. కాంగ్రెసు వక్తమువారు గావించిన వాదాపు ప్రతి ప్రసంగమందును భారతీయులకు స్వయం నిర్ణయాధికార ముండవలెననియు, బ్రిటిషువారు భారతీయుల అస్థాతస్థతలను విచారించుట కధికారము లేదనియు ఘటాపథముగ నొక్కిచెప్పిరి. “మద్రాసు మెయిలు” పత్రిక వ్రాసినట్లు సయిమును కమిషను విధానమునందుగాని, కాపన సభాసంఘముల ప్రతిపత్తి హక్కులందుగాని ఎట్టి మార్పులుగాని జరగలేదు. తుదకు యంతటిలో తీర్మానము గావించబడినో ప్రభుత్వము వారికి కలుగగల తీరనినష్టమేమియులేదు. సయిమును కమిషను ఫిబ్రవరి మాసములోమాత్రమే రానున్నది. జనవరి మాసమునందు యాతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రుపపాదించవచ్చును. ఈలోగా సంవత్సరము కాల వర్తింపి యి యు ముగియగలదు.

మొదటిసందేయ సహకారమున కనుకూలముగ నున్న పక్షమునుండియే యాతీర్మాన ము వ పా డిం త బ డె ను. కానిపూర్వ మొకయభిప్రాయముకలిగి ప్రస్తుతము దానినిమార్పుకొనదలచిన వారీతీర్మానమును గావించ నుండుచుటలేదు.

అధ్యక్షులు:—జి. బి. కమరస్వామి రెడ్డిగారును, పి. శివరావుగారును వెనుకటి యభిప్రాయములు మార్పుకొనలేదా?

సత్యమూర్తిగారు:—వారుగా తీర్మానము నుపపాదించుటలేదు. వాదనలను మాత్రము బలపరచిరి. చెన్నపురియందు మాత్రమే కాపనసభ వారివరలో గావించిన నిర్ణయమును తలక్రిందులు జేయుటకు ప్రయత్నము గావించబడుచున్నది. కాని యితర రాష్ట్రము లందెందులేదు. కావునఅధ్యక్షులు సభ్యుల హక్కుల పరపక్షింపవలెనని కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షులు:—అధ్యక్షులేగాదు. ఈవిషయము సభ్యులచేతులలోగూడ నిమిదియున్నది. తమకష్టము లేనినోసభ్యులు యాతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయవచ్చును.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—అయ్యో! కొన్ని కేళలందు అధ్యక్షుల హక్కులందే సర్వము నిమిదియుండును. 1వార్షికు పార్టీ మెంబు అధ్యక్షులుగ నుండినపుడు “అధ్యక్షతాము సభ యొక్కహక్కులను పరిపాలించవలెనని సభ్యులు ప్రార్థించిరి.

జి. బి. పి. కేశవశేఖర మూలము తీర్మానముపై అనుకూలముగగాని లేక ప్రతికూలముగగాని ఎట్లు వోటుజేసినను మరల నొకతూరి తీర్మానము సభలో చర్చించుట కనుమతి యొసంగుట శాస్త్రానుసారమిట్టి.

అధ్యక్షుని నిర్ణయము

అధ్యక్షులు నిర్ణయ మొసంగుచు ఈ సమస్యపై తాము నిర్ణయ మొసంగనపుడు తామి తీర్మానమున కనుమతియొసంగినందునగాని, లేనియెడలగాని దేశములోని రాజకీయవిషయములెట్లు పరిణమించునో ఆవిషయమును తాము గమనించుట అనవసరమనియు కాపనసభానిబంధన ననుసరించి నడచుటయే తమకర్తవ్యమనియు పల్కిరి.

కాపనసభ ముగింపబడు సందర్భములో నేడని నొకవిషయమును పునః చర్చింపవలయుననిన అందులకు నిబంధనలందు స్వాతంత్ర్య మొసంగబడియున్నది. యీ హక్కును ప్రభుత్వమువారు దుర్వినియోగము గావించుచున్నారట శాస్త్రానుసారము. ఫలితములనుగూర్చి తమహక్కులను పరపక్షింపకొనకాధ్యత సభవారిపైనేగలదు. అల్పసంఖ్యకులుగాని అధికసంఖ్యకులయొక్కగాని హక్కులతోగాని అధ్యక్షులు జోక్యము గలిగించుకొనరాదు. అందుచే నీ తీర్మాన మువపాదించబడుట కామోదించుచున్నాను” అని పల్కిరి.

పిమ్మట గాల్ రివిన్యూ సభ్యుడు మార్పుబాంకుగాని స్వామ్యులు రీ. కమిషన్తో సహకార మొనరించుటకు కాపనసభ వారుపసంఘమును ఏడుగురు సభ్యులతో నెన్నుకొనవలసినదిగ ఉపపాదన గావించిరి.

మరొక ఆక్షేపణ

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు తీర్మానము ఆకాష్ట్రీయమని యాక్షేపించుచు 24 (ఏ) కేసు క్రింద నీవిషయము చర్చింపబడవలదనియు, సైనుసంఘముయొక్క కార్యనిర్వహణము చెన్నపురి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణమందు చేర్చబడవలదనియు, దివాల్యావక్ నిబంధనల ననుసరించి కేంద్రప్రభుత్వ సమస్యలు స్థానికప్రభుత్వముల కాఖలకు సంబంధించినవి గావనియు, సైనుసంఘముతో సంప్రదింపబడుట ఎన్నుకొనబడెన సంఘమును నిర్బంధించివిషయము సభవారికి సంబంధించవచ్చునేగాని, ప్రభుత్వమువారి పనిగాదనియు, రివిన్యూ మెంబరుగారి కీ విషయమునందెంతమాత్రమును జోక్యములేదనియు, కమిషనుసహకారమునకే కాపనసభాసంఘమును నియమించు విషయము రాష్ట్రీయకాఖలకు సంబంధించినది గాదనియు, అందు రివిన్యూ మెంబరుగారికి సంబంధించినకాఖ అసలేగాదనియు అందుచే 24 (ఏ) కేసు వర్తింపదనియు పల్కిరి.

అంతట సభ ముగింపబడినది.

ఆగమనము

మద్రాసు కమ్యూనిస్టు సభాకార్యదర్శి లిట్టు వాయుమన్నారు.

శ్రీయత దాక్షర తల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణగారు యీ నెల 8 వ తేదీ ఉదయం కలకత్తామెయిలులో మద్రాసువచ్చెదరు. శ్రీగోపాలకృష్ణగారు న్యూయార్కు దేశములోని ఇలాకా విశ్వవిద్యాలయములో దాక్షర బిరుదమును తీసికొనిరి. వ్యవసాయకాస్త్రమున దాక్షర బిరుదమును తీసికొన్న ప్రథమ ఆంధ్రులు పిరయి చెప్పవచ్చును. ప్రస్తుతము బొంబాయిలో విలిటర్ ఇండిసిరింగు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగములోనున్న మి. రా. రా. శ్రీ. పి. లక్ష్మీశారాయగారి కుమారులు. (కాఖాతి వడసినది ఫస్టు యింటర్ నేషనలు కాంగ్రెస్ ఆఫ్ సాయలు సయిన్సులో హిందూదేశము తరఫున పీఠిక ప్రాతినిధ్యము దొరికెను. సాయలు సయిన్సు కాంగ్రెసుయొక్క సంపూర్ణ వివరముల శ్రీగోపాలకృష్ణగారు 1928 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన రెవ్యూలో వ్రాసిరి. అమెరికానుండి యురార్పున కేగి అందు ప్రసిద్ధిపడెనట్టి వ్యవసాయ కళాశాలలను వ్యవసాయ ఫారములను చూచుచు కొంతకాలము గడపిరి. ప్యారిసులో ప్రభాతిపడెన ప్యాచ్చిక ఇన్స్టిట్యూటులోను లిఫ్టజిగ్లోను వ్యవసాయమున క్రొత్తపద్ధతులను కనిపెట్టుటయందు కొంతపని చేసిరి. శ్రీ దాక్షరగారికి పెంట్లలు ప్రేమనంద స్వాగతమిడబడును. కమ్యూనిస్టులందరు విచ్చేయప్రాధికారులు.

పార్టీ వైద్యుడు, యువతీకేసు

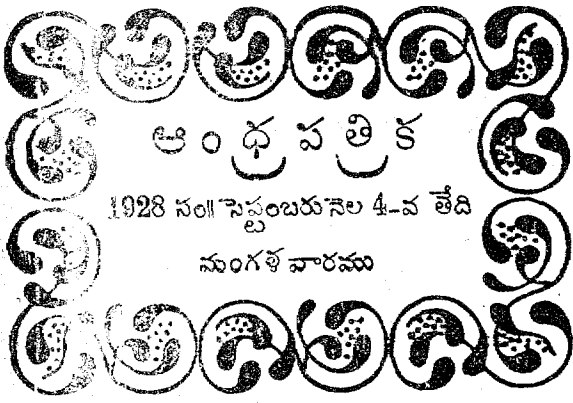
డా॥ బార్బన్ నూరికి ఒక నెలపైదు రూ 1000 జరిమానాపెట్టి.

బొంబాయి, పెట్రెంబరు రి:—మీను అమిబాయికర్కు రియూ అను పార్టీయవతిపై దౌష్టన్యమొనర్చి అనుభాగ్యదేశిని నందుకు డా॥ బె. బార్బన్ అను పార్టీ వైద్యునకు మూడవ డెన్సి డెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారు ఒక నెలపైదు రూ 1000 జరిమానా తప్పిరని నెలలు కఠినపైదు నిధించిరి. శాస్త్రాయూర్తి తీర్మానందు యిట్లుదలిపెను:—ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారు తమఫిర్యాదును రూపుజేసికొనిరి. ముద్దాయిపక్ష మేమయిన శాస్త్రాయూర్తిదే మోయని క్రమపడిజూచిరి. తా నెన్నడు యెరుగని వైద్యునిపై ఆయువతిగాని ఆమెతల్లిగాని నేరముగోపించుటకు ఏమికారణముండి, యెట్టి యుద్దేశముతో జేసిరి అని విచారించగా యెట్టి కారణ ముగపడలేదు. ముద్దాయియొక్క పృథ్వి అకనిండును విశ్వాసమును నమ్మకమును గోరునట్టిది. అట్టియెడ తనవద్దకు కంటిజోడునక వచ్చినవారికను చెరువయెత్తించుటచే ముద్దాయి తన అధికారానకాశముల దుర్వినియోగపరచుకొనెను.

ఈతీర్పుపై బార్బన్ గారు అపీలుజేయదురని తెలియుచున్నది. (అ. (పె.))

నూతన ఆర్థిక సభ్యుడు

సిమ్లా, ఆగస్టు 30:—తూర్పు ఆఫ్రికా కమిటీ అధ్యక్షుడు అస్సఫ్ ఖాన్ నుండుటచే కమిటీవారి నివేదిక పెట్రెంబరు 30 వ తేదీలోపుగ తయారగుటకు విలులేకపోయెను. అందుచే ఈకమిటీ సభ్యులను భారత ప్రభుత్వపు నూతన ఆర్థిక సభ్యుడు అగు సర్ బార్డిఫార్బర్ గారు ముందు తలచిన విధమున భారత కాపనసభ నెట్లు సమాజేతములోపున వచ్చి ఛార్జ్ పుచ్చుకొనుటకు విలుండదు. ఆక్టోబరు 28 వ తేదీ పీఠ బొంబాయి చేరుదురని తెలియుచున్నది. (అ. (పె.))

రి సెటిల్ మెంటు

శ్రీశ్రీశ్రీ

కృష్ణ గోదావరి మండలముల రి సెటిల్ మెంటు రిపోర్టు, అంతటి సూచనలను బాధపడే వారికి నూపురకు చేరలేదని, ప్రభుత్వమువారే యంగీకరించుచున్నారు. గవర్న మెంటు ప్రెస్టునందు, రిపోర్టు ప్రతులు దొరకు నని, యీ సంవత్సరము 21 వ ఫిబ్రవరి గెజిట్టులో ప్రచురింపబడెను. కాని, అది విమోచనకలేదు. ఇందు కేడియోఫారబాటు కారణమున, ప్రభుత్వమువారు నిన్నటిదినము తెలిపిరి. ఇక్కడ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి మండలముల కలెక్టరులయొద్ద చాలినన్ని ప్రతులు లేవని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు. ఈ సంగతిని దండు నారాయణరాజుగారు ప్రభుత్వము వారి దృష్టికి జూనునెలో దెచ్చియుండిరి. పిమ్మట ప్రతులు అభ్యుక్తమునకు సిద్ధముచేయబడెను. ప్రభుత్వము వారి పుడిచిన గడువు ముప్పదవ సెప్టెంబరువరకే గలదు. రిపోర్టును చదివి అర్థముజేసికొని, ఆక్షేపణలు బంపుటకు గడువు చాలదనుట నిశ్చయము. శేట్ల ను గూర్చి మాత్రము ఆక్షేపించుట కధికారమున్నంత మాత్రాన ప్రయోజనముండదు. రి సెటిల్ మెంటు కెట్టి అవసరము గలుగలేదని, రయితులు మొరలిడుచున్నారు. ఈవిషయమై వీరు విజ్ఞాపనలను పంపుకొనుట యవసరమగుచున్నది. జిల్లా గెజిట్టులోని గ్రామభాగముతో రిపోర్టును పంపినగాని, గ్రామప్రజల కది అందుబాటులో నుండదు. ఇంతవరకట్లు బంపబడలేదని, నారాయణరాజుగారి ప్రశ్నకు రివిన్యూ మెంబరుగారు చెప్పిన జవాబు బట్టి గ్రహింపవచ్చును.

రిపోర్టు ప్రతులు ఖర్చుగట లేదని, రివిన్యూ మెంబరు సూచించెను. కాని, అవి ఎక్కడ విక్రయం పబడునో ప్రకటించిన గద, ప్రజలు తెలిసికొనుట కవకాశము గలుగును. ఇట్టిస్థితిలో రిపోర్టుకంతకును ఆక్షేపణలు తెలుపుటకు 1929 సంవత్సరము మార్చి 31 వ తేది వరకు గడు విచ్చుట న్యాయము గద. ప్రభుత్వమువారు రిందువలన ఇబ్బంది గలుగు ననుచున్నారు. కాని, వీరు చెప్పిన యిబ్బంది ఎంచదగినదిగాదు. శేట్లగూర్చి రాబోవుసంవత్సరము 31 వ మార్చి వరకు గడువు కలదు. అట్టితరీ రెండువిషయమును ఒక్కసారిగా యోచించిన ప్రభుత్వము వారిని రయితులకు గూడ సౌకర్య మేర్పడును. రెండు విషయములు సు రెండు సార్లు యోచించుట వలన, రయితులకు తీరనినష్టము గలుగక మానదు. రయితులుగోరినకోర్కె కడుస్వల్ప మయినది. తగిన సావకాశ మియ్యవలెనని మాత్రము, వారగోరు

చున్నారు. అట్టితరీ, ప్రభుత్వమువారు రిమాత్రము కోర్కె నయినను వీల సఫలపరుపగూడదో తెలియదు. ఇంత ఏమన, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు ఏయే గ్రామములలో ఆర్థిక విచారణ నలిపిరో, ఆ వివరములు ప్రభుత్వమువారికింకను పూర్తిగతెలియవు. ఇకవడినాల్గు గ్రామములలో విచారణనలుపగ ప్రభుత్వమువారు ఏయే గ్రామముల పేర్లను మాత్రమే పేర్కొనగలిగిరి. మిగిలిన పదునేడు గ్రామముల పేర్లు తమకు తెలియ వనిరి. ప్రభుత్వమువారికే వివరములు తెలియనపుడు, తదితరుల కెటుల తెలియును?

రిపోర్టుసూచనల నాక్షేపించుటకు, ఇట్టి వివరములు తెలియ నవసరము గలదు. ఆర్థికవిచారణ నలుపుటకు, ఆయా యంత్రములను విచారింపవలయునని నిర్ణయము జరుగలేదట. అట్టితరీ, అధికారవిచారణను నమగ్రమని ఎంచుటకు వీలులేదు. విచారణల నలిపిన ఉద్యోగులపేర్లుగూడ తమకు తెలియవని ప్రభుత్వమువారు నిరి. అట్టితరీ సరియగు విచారణ జరిగెనో లేదో కనుగొనుట ప్రభుత్వధర్మము. విచారణపక్షపాతముగనుండెనని నమ్ముటకు తమకు కారణము గనుపింపలేదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పి సంతమాత్రాన, ప్రజలకు సంతృప్తి గలుగదు. సెటిల్ మెంటు రిపోర్టుగూర్చి యోచించి యభిప్రాయమిచ్చుటకు రయితులే గాక, ప్రభుత్వము వారుగూడ సంసిద్ధులుగలేరని, రివిన్యూ మెంబరు గారి జవాబులబట్టి విదితమగుచున్నది. అట్టితరీ, 31 వ మార్చి వరకు గడు విచ్చుచో, ప్రభుత్వము వారును ప్రజలునుగూడ వివరములను గ్రహించుటకు సావకాశ మేర్పడును. భూములవిక్రయము గూర్చియు, కవుల్ల విలువగూర్చియు ఇచ్చిన అంకెలు ఏ గ్రామములకు సంబంధించినవని నారాయణరాజుగారు రడుగగ, వానిపేర్లు తమకింకను జేరలేదనియు, చేరినపిమ్మట తెలుపబడుననియు, రివిన్యూ మెంబరుగారు జవాబిచ్చిరి.

ఇట్లులే కృష్ణ గోదావరి మండలములలో ఏ గ్రామముల లోని తనఖాలు పరిక్షింపబడెనని అడుగగ, ప్రభుత్వమువారికి ఆ గ్రామముల పేర్లు చేరలేదనియు, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి నిందుకు సంబంధించిన వివరములను తెలుపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరిరియు జవాబియబడెను. రిపోర్టు సందర్భమున ప్రభుత్వమువారికి తెలియని సంగతులెన్నియో గలవు. వారికే వివరములు చేరనపుడు, రయితులు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు గారి అంచనాలెంతవరకు నిజమో, ఎటుల నివేదింప గలుగుదురు? నారాయణరాజుగారు కోరిన వివరములను ప్రచురించి, ఆపిమ్మట తగిన గడువు నిచ్చుట, ప్రభుత్వము వారి కర్తవ్యమగు చున్నది. విచారణ పరీతిగ జరుపబడెనో, రివిన్యూ మెంబరుగారికి తెలియదు. విచారణ ఎక్కడ జరుగునో ఎప్పుడు జరుగునో ఆవిషయమై రయితులకు తగిన నోటీసు నిచ్చిరాయని యడుగగ, రివిన్యూ మెంబరుగారు అప్పటికప్పుడు జవాబు చెప్ప లేకబోయిరి. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు గారు విచారణ విషయమై తమ యుద్యోగుల కెట్టి ఉత్తరువుల నిచ్చిరో, ఆవిషయమై రివిన్యూ మెంబరుగారు విచారించెద మనిరి. రయితులకు తగిన సావకాశ మియ్యకుండ, వారు తెలుపు ఆక్షేపణలను వినకుండ

జేయు ఉత్తరువుల కెట్టి విలువయుండునో యూహింపవచ్చును. ఇంతియ గాక, శాసనసభవారి యెదుటకు, సెటిల్ మెంటు సూచనలను దెచ్చి, వారి యభిప్రాయములను కనుగొనుట, న్యాయము. మాంటుఫర్టు సంస్కరణములనాటికే, జాయింట్ కమిటీవారు రి సెటిల్ మెంటు పద్ధతివలన గలుగుచున్న యిబ్బందులను గుర్తించిరి. శాసనసభవారి యాజమాన్యముక్రిందికి, పన్నుల నిర్ణయమును దీసికొని రావలయునని కోరిరి. అప్పటి నుండి యిప్పటివరకు, ఏరాష్ట్రములోను యీ పని జరుగకుండుట శోచనీయము. ఇందువలన రయితులలో మితిమీరిన అసంతృప్తి జనించెనని, ఇటీవల ప్రబలిన బార్డోలీ సమస్యవలన స్పష్టమయినది. బార్డోలీ ప్రజలవలె, ఇతర ప్రదేశముల రయితులు కష్టనష్టములకును, త్యాగములకును సంసిద్ధులయినను గాకున్నను, అసంతృప్తి మాత్రము అన్ని ప్రదేశములందును సమానముగ వ్యాపించియున్నదని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి సందర్భములలో రాబోవు సంస్కరణ విధానమునందు, సెటిల్ మెంటు ప్రశ్నను తృప్తికరముగ పరిష్కరింపక తీరదు. ఇది యొక తాలూకాకును, ఒక మండలమునకును సంబంధించిన ప్రశ్న మాత్రమే గాదు. అఖిలభారతభూమి కిది సంబంధించియున్నది. అందుచే దీనిని పరిష్కరించువరకు, రి సెటిల్ మెంటు ప్రయత్నములను విరమించుట యావశ్యకమని, మాంఛెస్టరు గాడ్డాయనపత్రిక యింతకుముందు బోధించియుండెను. ఇది ప్రభుత్వమువారి కసినధర్మమని చెప్పవచ్చును. ఇది వీలు లేదనుచో, శాసనసభవారి నిర్ణయము ప్రకారము నయినను, జరుపవలెను. ఇందుకు మారుగ తమయభిప్రాయములను తెలుపుటకయినను రయితులకు తగిన సావకాశము నొసగనిచో, పరిస్థితు తెలులుండునో తెలుపనక్కరలేదు. గోదావరి కృష్ణా మండలముల రయితు లీ విషయమై యోచించి, తమ కర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనుట యవసరము.

మదరాసు శాసనసభ: సెలెక్టు కమిటీ

మదరాసు శాసనసభలో ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టిన సెలెక్టు కమిటీ నియామక తీర్మానమును గూర్చి చర్చ జరుగుటకు, అధ్యక్షు లవకాశమిచ్చుట వలన, శాసనసభల ప్రయోజన మనలే తగ్గిపోవుచున్నది. అత్యధిక సంఖ్యకులచే నామోదించబడిన సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును సెలెక్టు కమిటీ నియామక తీర్మానము భంగపఱచునపుడు, తీర్మానముల కిక నెట్టి స్థిరత్వ ముండును? సంవత్సర కాలమువర కయినను, తీర్మానమును పునర్విమర్శించుటకు వీలు లేదని నియమమును అనుసరింపనియెడల, నిన్న చేసిన తీర్మానమును నేడు రద్దు చేయవచ్చును. శాసనసభకొక నిలుకడయగునభిప్రాయము లేదని తేలును. రివిన్యూ మెంబరుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము, ప్రతిపాదనమా తీర్మానమాయనుచర్చతో కాలము గడుపనక్కరలేదు. ప్రతిపాదన లన్నియు తీర్మానములే యగును. ప్లేటుకోన్ని సభలో, సైమను కమిషను సభ్యులను మార్చవలయునని, సెల్తా గారు పంపిన ప్రతిపాదనమును చర్చకుబెట్టి నిరాకరించుచు, సంవ

త్వరములోపల వెనుకటి తీర్మానమును పునర్విమర్శింప వీలులేదని, అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి. స్టేటు కౌన్సిలునభకు వర్తింపజేయవలయును, మదరాసు శాసనసభ కేల వర్తింపజేయవలయును. వెనుకటి తీర్మానమునందు, అప్పడున్నరీతిని సైమను కమిషనును బహిష్కరింపవలెననియుండుటచే, అది యిపుడు వర్తింపదని, కొందరు చెప్పిరి. కాని, ఎంచదగిన మార్పు గలిగెనా? సైమను కమిషనునందలి సభ్యులలో మార్పుజరిగెనా? భారతీయులను దీనియందు పాల్గొనిరా? పోనీ, సెలెక్టు కమిటీల కెక్కుడు అధిపతి ఉమల నిచ్చిరా? జాయింటు రిపోర్టును తయారు మిచేయుటయినను, వీనికి అధికార మొనగబడెనా? లేనవిషయము, బహిష్కారతీర్మానము ఎటుల రద్దయ్యెనో యున్నదు. శాసనసభవారి తీర్మానము నిలిచియుండునని, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు దానికి విరుద్ధముగ వేరొక తీర్మానమును చేచ్చి, సంస్కరణ శాసన నియమములకు భంగము కలిగించుటతోచనీ యును. అధ్యక్షుని నిర్ణయము జరుగకముందే, కార్యక్రమములో నీ అంశమును చేర్చుటయు, దానిపై శాసనసభ్యులు చర్చ నలుపుటయు వింతగ దోషకమానవు. శాసనసభ్యులెటుల మార్పుజేసినను, ప్రజలు బహిష్కారమునే వాంఛించుచున్నారనుటకు సందియములేదు. అన్ని పక్షములవారును గలసి, హిందూ దేశపు కనీసవాంఛలను అసందిగ్ధముగ వ్యక్తపరచియుండ, సైమను కమిషనువారు హిందూ దేశమునకు వచ్చి చేయగలిగినదేమో తెలియదు. వీరిపర్యటనమువలన డబ్బుదండుగతప్ప వేరులాభముగలుగదు. అన్ని తావులలోను సభల గవించి, ప్రజలు తమ బహిష్కార నిశ్చయము నీ సమయమున వెల్లిబుచ్చుట యత్యంతావశ్యకము.

వయానీరు పత్రికాగ్రహము

భారతీయశాసనములపట్ల కొంత సానుభూతి జూపు ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు గూడ, స్వల్ప హేతువులకొరకు కినుక వహించి, భారతీయులను నిందింపజూచును. సర్వపక్షసమావేశము నందు పంచదేవతగీతము బదులుగ రాజభక్తి గీతమును బాడవలయునని, పయోనీరు పత్రికా సంపాదకులు గోరగ, భారతదేశమునకు అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యము లభించినపుడు అటుల గా వింపవచ్చునని, డాక్టరు అన్నాగారు బదులుజెప్పిరి. ఇందువలన, పయోనీరు సంపాదకునికి మరింత ఆగ్రహము గలిగి అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యము గోరువారు వట్టిబూటకు లని, నిందింపసాగిరి. దేశభక్తి రాజద్రోహము గాజాలదు. ఈనంగతి అన్ని దేశములందును గుర్తింపబడుచున్నది. భారతీయులీ సమయమున రాజభక్తులుగ నుండక తీరదు. హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినపుడు, చూపు రాజభక్తికి విలువ యుండును. అన్నాగారివాక్యముల అర్థమును తిన్నక గ్రహింపజాలక, పయోనీరు పత్రిక మండిపడినది. పయోనీరుపత్రికా సంపాదకుడు గూడ పంచదేవతగీతమును పాడి, దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధికితోడ్పడవలయునని, డాక్టరు అన్నాగారుగోరిరి. వీరికోర్కెను సంపాదకుడు గ్రహింపజాలకజోవుటయ గాక, అన్నాగారి వైఖరియందు రాజద్రోహము పొడగట్టుచున్న దని వ్రాసిరి. ఎంతటి

ఉదారమనస్కులగు బ్రిటీషువారయినను, భారతీయహృదయమును గ్రహింపజాలరనుట కిదియే తార్కాణము. భారతీయులవైఖరి గాంచి, హిందూ దేశమునకు బ్రిటీషువారు స్వపరిపాలనమును నిరాకరించెదరని, పయోనీరు పత్రిక భయపెట్టుచున్నది. కాని, తమవాంఛలు నెరవేరుటకు, భారతీయులు వ్యక్తమైన ఆధారపడియున్నారనుట, తెలిసిన విషయమే. స్వరాజ్యసిద్ధికి ఇంగ్లండుతోడ్పడినమేలే. తోడ్పడకున్నను, స్వరాజ్యము సిద్ధించి తిరునను నమ్మకము, వారికిగలదు. తమమధ్య బలపడు ఏకమిత్యముకైనను, కార్యదీక్షమైనను స్వాతంత్ర్య సిద్ధి ఆధారపడునని, భారతీయులు విశ్వసించు చున్నారనుట నిశ్చయము.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు

కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై పాటుబడ వీలగునా లేదాయను ప్రశ్న, కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభలో బైకి పచ్చెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసంఘమును స్థాపించుటవలన, జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగ నుండుటకు వీలు గలదా లేదాయను విషయమై భేదాభిప్రాయము పొడముటచే, జవహరిలాల్ గారు తమపదవికి రాజీనామా నంపిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై పాటుబడ వీలు లేనిచో, తామును రాజీనామానిచ్చెదమని, సుభాష చంద్రబోసుగారు చెలిపిరి. రాజీనామా నీయ నవసరములేదను, అధ్యక్షుని యభిప్రాయముతో కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవా రేకీధవించి, నెహ్రూ గారిని తమ రాజీనామా నువసంహరించుకొనుదని కోరిరి. వర్కింగుకమిటీవారినిర్ణయము కడుసమంజసము గ నున్నది. ఏలన, చెన్నపురి కాంగ్రెసులో నంగీకరింపబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మాన మటులనే నిలిచియున్నది. దీనిని మార్చునంతవరకు, కాంగ్రెసు సభ్యులిందుకొరకై పాటుబడుట కెట్టి యభ్యంతరము గనుపింపదు. అఖిలపక్ష సమావేశమువారు నిర్ణయించిన తక్షణలక్ష్యము, అన్ని పక్షముల వారును అంగీకరింపదగిన కనీసపు ఏర్పాటును మాత్రము సూచించుచున్నది. అంతియగాని, గరిష్ఠపు ఏర్పాటును సూచించుట లేదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకు ప్రచారము నలుపుటకు, సర్వపక్షసమావేశతీర్మానము అవకాశమును స్పష్టముగ నొనగి యుండుటచే, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు తమ రాజీనామా నువసంహరించుకొందు రని నమ్మెదము.

యఫ్. యల్. పరీక్షలు

యఫ్. యల్. పరీక్షలలో దప్పిన వారిని, లాకాలేజీలోనే బి. యల్. తరగతిలో నేల జదువనీయగూడదో తెలియదు. రెండు సంవత్సరములలో నిద్యాశీక్షణ బడసి, ఆపిమ్మట విద్యార్థి పరీక్షలకు వెళుటకు వీలగును. ఇట్టి సౌకర్యమును తిరువేండ్రమునందలి లాకాలేజీవారి నొనగనునేయున్నారు. కాని, ఆ ప్రదేశము చాల దూరమగుటచే, పలువురక్కడకుజోయి, బి. యల్. తరగతిలో శీక్షణ బడయుటకు వీలగుటలేదు. ఇంజనీరింగు, మెడికల్ కాళేజీలో నొనగు సౌకర్యమును, మద్రాసు లాకాలేజీలోగూడ నొనగట యవసరము. ఈ విషయమై

నిన్నటిదినము ప్రశ్నింపగ, మద్రాసు లాకాలేజీలో నిట్టి సౌకర్యము నొనగ వీలులేదని, మంత్రి గారు జవాబిచ్చిరి. ఈ తిరున, మద్రాసు విద్యార్థులను దూరప్రదేశములకు తరుముట ఎంత నష్టమో చెలువనక్కర లేదు.

డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రిక : సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్షసమావేశము లక్ష్మీనగరమున భగ్గుమయ్య నని, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రిక మొదట ప్రచురించెను. కాని యీ ప్రకటన అబద్ధమయ్యెను. పిమ్మటనయినను సత్యమును ప్రచురించి తప్పు దిద్దుకొనుటకు మారుగ, హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య ఏకమత్య మెన్నటికిని గుదురదని సర్వపక్షసమావేశకార్యక్రమము తెలుపుచున్నటుల, ఏతలే పత్రికాప్రతినిధి వ్రాసెను. ఉభయములమధ్య గుదిరిన ఒకంబడిక సితకు పాటించుట లేదు. స్వరాజ్యవిధానముగూర్చి ఎత్తుకొనగనే, అయ్యది నేలగూలు నని, యితడు ఆక్షేపించుచున్నాడు. కాని నిజ మేమన, భారతీయులు వలదనినను నిర్మింపబడిన ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమే అన్ని రాష్ట్రములలోను భగ్గుమయినది. గురువంద గింజ తన నలుపును తానుగ్రహింపదుగదా!

ప్రపంచశాంతి సంధిపత్రము

భారతదేశమునకు కర్తవ్య మింకొకరు ఏల వహించవలెను?

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 1:— ప్రపంచశాంతి సంధిపత్రములో అన్ని దేశముల ప్రభుత్వముల వారును సంతకములు పాఠింపగరములో చేసిరి. కాని హిందూదేశముతరపున కుమ్రెండన ప్రభువు గారు సదకు పత్రమున సంతకముచేసిరి. అంతర్జాతీయ సమితిలో భారత దేశమునకు ప్రత్యేది ప్రతినిధి యొకరున్నప్పుడు యీసంధిపత్రముతో కూడ ఇంక యాదేశపు హోదామీననకు వంటివా రొకరు సంతకము చేసి నలయునేగాని కుమ్రెండన ప్రభువుగారే ఇంగ్లాండునకును ఇండియాకునుగూడ ప్రతినిధులుగా సంతకము చేసియుండుట చాలా గర్వముని ఆక్షేపించుచు కలకత్తాలోని అఖిలభారత వర్తక సంఘమువారు తీర్మానించి ఇండియా గవర్నరుమెంటువారికి తెలియజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ద్రోణాచలం-కర్నూలు రైలు మార్గము

ప్రయాణికులబండ్లు నడచుచున్నవి. హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 1:— ద్రోణాచలం కర్నూలు రైలుమార్గముయొక్క పెంపు పూర్తియైనది. ఇది గత రెండు సంవత్సరములనండియు నిర్మితమగుచుండెను. ఈరైలుమార్గముమీద ప్రయాణికుల బండ్లు సరకుల బండ్లు నడచుటకు నేటినుండి యాద్యక్రమణ చేయబడినది. ఇదివరకే సికింద్రాబాదు-గద్వాల రైలుమార్గ మొకటి నైజాము గవర్నరుమెంటువారిచే నిర్మితమై అయిదురోజున్నది. ఇప్పుడు యీకర్నూలు-ద్రోణాచలం రైలుమార్గము పొడిగించబడినందున గద్వాల-సికింద్రాబాదు రైలుమార్గముతో కలియచున్నది. ఇందువల్ల నైజాము గద్వాల సికింద్రాబాదు రైలు మార్గమునకు ఇకముందు రాబడి హెచ్చుగలదు. ఈ కర్నూలు ద్రోణాచలం రైలు మార్గము కర్నూలు నుండి ఆఖరై పోవును. కర్నూలు గద్వాలకు సుదూర మైక్ల రూరము రైలు మార్గము నిర్మించి కలవబడినది. సరాసరి సికింద్రాబాదువరకు రైలు మార్గము కలియచున్నది. ఈ రైలు మార్గము రైలు మార్గము వేయటకు వదిలముడుంబాటికలను న్యాయమునది. హింగోలీ ఖాందా రైలుమార్గ నిర్మాణము కూడ పూర్తియైనచో సరాసరి దీర్ఘవరకు రైలుబండి పోవుటకు వీలు కలుగును. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

సర్వవత్స సమావేశము

బ్రిటిషు ప్రతికల అసత్వపు ప్రకటనలు

విమానర్యకు

లండన్, సెప్టెంబరు 1:- బెంటిన్ బెర్లిన్ గ్రాఫు ప్రతిక విలే ఖిరి సిన్హానుండి సర్వవత్స సమావేశమువారి కార్యక్రమమును అత్యుత్తరసభా కార్యక్రమమును నిరసించుచు ప్రతిక కు వ్రాసినది.

అత్యుత్తర కార్యక్రమమును పరిహాసము గావించుచు వ్రాయుచున్నాడట. హిందూమతస్థులకు ఎంతమాత్రము పాత్ర కుదరదని చెబుటకు అత్యుత్తర సర్వవత్స సభయే సాక్ష్య మనుచున్నాడు. సర్వవత్స సభవారి రాజ్యాంగ విధానము పరీక్ష కాగదనియు ఎక్కడ ముట్టుకున్న అక్కడనే ఊడిపోవుననియు చెబుతున్నాడు.

కోస్తారికావారి ప్రశ్న

పచ్చి నెలగకాయ గొంతుక బడ్డట్లున్నది

జాతినమితి కేసుయొ తోచుటలేదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 1:- జాతినమితివారిని ముద్రా సి దాంతమును నిర్వచించవలెనని కోస్తారికావారు గౌరగా జాతిన మితికి వచ్చి వెలగకాయ గొంతుక బడ్డట్లుయినదట. రెండు గంటల వ్యయముగతర్కించిరి. తీర్మానమునకు రాలేకపోయిరి. ప్రతిని ధులకా అమెరికాకు కోపమును గలుగజేయు కలంపులేదు. కోస్తారికా ప్రభుత్వము మరల జాతినమితితో జేరుటకు సదుపాయములనుజేయ కుటూహలముతో గూడుకొనిరి. ఏమి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చినను దానివలన బెదిలు ఆర్థంబై ను అ కు గూడ ప్రతిబంధక మేర్పడునని భయము. అందువలన జాతినమితివారు ముద్రాసిద్ధాంతమును నిర్వచించుటకే పూనుకొనరు. జాతినమితి ఒడంబడిక 21 వ మూత్రము ప్రకారము అంతర్జాతీయ సంబంధమును ముద్రాసిద్ధాంతమునటి వాటికి ప్రతిబంధక మేర్పడదని జాత్రము దెలిపెదరట.

మ్యాక్స్ కు కుక్ గార్ల ప్రచారము

విమానర్యకు

లండన్, సెప్టెంబరు:- అధినేత ప్రముఖులు సామ్రాజ్య నిరంకుశాధికారమునుండి బయట పడుటకు ప్రయత్నించు వారందరికిని వనివాండ్ర ప్రతినిధులను, వారితరపున పనిచేయు వారముని చెప్పుకొనువారందరును తోడ్పడవలెనని కుక్కు మ్యాక్స్ గార్ల తీవ్రముగ అందోళనమును సల్పి కరపత్రములను బంచిపెట్టి ప్రచారమును సల్పుచున్నారు. అధినేతను అందును, పాలితదేశముందును క్రొత్తగ బయలుదేరిన శ్రేణి యూనియను కార్మిక యాద్యములను పెంపొందజేయవలెను. వారికి తోడ్పడవలె ననుచున్నాడు. వారికి సంపూర్ణ సాంఘిక మోక్షము జాతీయ విమోచనమును బడయ గలుగుటకు సహాయ మొనర్చవలెనను చున్నాడు.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు

సర్. జాక్ నెమెకోగారి ఇంట బిందుకుడిచిరి. సర్. జాక్ నెమెకోగారు భారతదేశమునకు నిజమును స్నేహితుడను చున్నాడు. నెమెకో నిదేశము ఇండియా కెంతయో యువకరిం చు ననుచున్నాడు. నాయుడుగారు మొదటి తేదీరి జనీవా కేగె దరు. భారత దేశమునుగూర్చి అవలం కొన్ని యవశ్యాసముల నిచ్చునట. ముఖ్యముగా నాయకులతో మాట్లాడుచున్నారట.

క్రొత్త గ్రామమును కనుగొనుట

అర్జెంటీనులో ఒక గ్రామమును విభులతో సమగ్రము గా సున్నచానిని కనుగొనిరట. పడమటి యూరపులో ఇది అ పూర్వమునుచున్నాడు. ఇంకవరకు రి గుడిసెలు చకటాచేసిన భూమిలో కనిపించినవట. ఇవలం పూర్వము పిట్టలను వారంపెరట.

జూను మొదటి తేదీతో అంత్యమును మూడు మాసముల క్రిటిషు వైమానిక తహలు హెచ్చుగ నున్నవట.

వైమానిక ప్రమాదము

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రెంచి వాణిజ్య మంత్రి బక్నో విస్కీ గారు విమాన ములో బోవుచుండగా విమానము అంటుకొని అందున్న వారందరును భస్మిభూతులైరి.

బ్రియండుగారికి గండము తప్పట

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 1:- ప్రెంచి వాణిజ్యమంత్రి బక్నో విస్కీ గారు బ్రియండుగారిని తన విమానములో జనీ వాకు గొంపోయి దిగబెట్టెదనని ఆహ్వానించెరట. కాని బ్రియం డుగారు పోలేదు. జనీవాకు ప్రత్యేకముగ బోయి తేరిరి. బక్నో విస్కీ గారి గతి ఇట్లుండ బ్రియండుగారెల్లు పోగలరే! పోయిం డేరుగారు విమానములో పోనూడదని బ్రియండుగారి సేగాక బక్నో విస్కీ గారిని గూడ వారింపెరట.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

తురుష్క ప్రభుత్వము అంగీకరించుట
లండన్, సెప్టెంబరు 1:- తురుష్క ప్రభుత్వమువారు కెల్లాగు ఒడంబడికను ఎట్టి వరతులు లేకుండా అంగీకరించుటకు తీర్మానించుకొనిరట.

ఎం. ఎ. రాయగారి లేఖ

లండన్, సెప్టెంబరు 1:- లండనులో నున్న భారత దేశ జాతీయ మహాసభాకాళివారు సమావేశమై ఇటీవల ఎం. ఎ. రాయగారు వ్రాసిన లేఖ నిజమెనదో తేదీ కను గొని చిలువవలెనని తమ కార్యనిర్వాహక వర్గమున కుత్తరపు చేసిరి. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షమున గనుగొనవలెననిరి. అది నిజమగుచో, అట్టి ప్రచారము భారతీయులకే ప్రమాదకరమని దెలిసికొనవలె ననుచున్నాడు.
ఇట్టి ప్రచారమువలన ప్రభుత్వమువారు కఠినతాపనము గను ప్రకటించవలసి వచ్చును. బర్లో తరిమూరము తృప్తికర ముగ లేదనుచు సకలత్వాలాగారి తీర్మానమును బలకరచిరి. అట్టి యాద్యములను నికమిదట అభిలభారక కాంగ్రెసు పక్ష మవారు జరిగించవలెననిగాని న్యుక్తులు నడిపించరాదనుచున్నాడు.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

5,250,000 స్త్రీలు ఓటుజేయు హక్కుగలరు. ఇటీవలి కాపనముచే రాబోవు బ్రిటిషు ఎన్నికలలో 5,250,000 స్త్రీలు ఓటుజేయు యధికారమున్నది. పురుషులతో సమానముగ ఓటు జేయవచ్చును. ఓటు అధికారమునుండుటకు తామున్న ప్రదేశము లోనే మూడు నెలలు వాసముండవలెను. దానివలన దేశంబకు మొదటి తేదీనకి 5,250,000 స్త్రీలు ఓటులసేయ గల్గుదురు.

బుకోపా మహాయుద్ధములో కుంటివాడైన సయినకు లందరిని బెర్లియమునకు రమ్మనిరి.

జర్మనీ యుద్ధయుగము, నాలవసంవత్సరము తాలూకు సకాలమునే ఇచ్చిరి. 21 తేదీతో నాలవసంవత్సరపు మొత్తము పూర్తిగ ముట్టును.

ఈజిప్టువ్యక్తి హెల్మీ అనునాతడు కడపట ఇంగ్లీషు చానలు సీదెను. 28 గంటల 40 నిమిషములు బట్టినది.

అల్బేనియా క్రొత్తరాజు రాజు గైకొనవలసిన ప్రమా ణమును గైకొనిరి.

మధ్య అశేరియాదేశములో క్రొత్తగా మహ్మదీయ తెగను బెర్బ్రాము ధామకగారు కనుగొనినారు వారికి నాలుగు భావలు తెలియునట. అభావ తెచ్చియు అరబ్బులకు, దెలియ నట. స్త్రీలు కల మధ్య అంగుళము క్షేరముచేసికొనెదరట పురుషులు మిషములను తీసివేసి గడ్డమును బెట్టుకొనెదరట. ఎట్లుగా రాలిన ఇవవకొలను నాలికమీద బెట్టెదరట. వారిలో న్యాయజరిమూర మీరిరిగ నుండునట.

లాహోరు మైజోర్లు జడ్జిగా జాకోల్లు స్త్రీయగారిని నియమించిరి.

బ్రిటిషునగారికి పీరు తిరుదము నిచ్చెద తనకొనుచు న్నాడు.

భారత సంస్థానాధీశ్వరులు

లండన్ ఆగస్టు 16:- (మెయిలు) డెంటి క్రానికలు ప్రతి కలో రఘుబూతు నిలియంతుగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- సంస్థానాధీశ్వరులు ప్రజాస్వామ్యభావములకు భయపడుట లేదు. ఒడంబడిక ప్రకారము తమ హక్కులకు భంగము రా కూడదనుచున్నాడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమతో జేసి కొన్న ఒడంబడికలను మన్నించవలె ననుచున్నాడు. బ్రిటిషు సార్వభౌముని యధికారమును కెరసా వహించుచున్నాడు. తమ ప్రభుత్వము నుభిక్షముగ నుండునటుల కే క్రివంచనలేక కృషి పల్పెదరట. భారత దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడెదమను చున్నాడు. బ్రిటిషు ఇండియాలో క్రొత్త ఏర్పాటులను జేయు నపుడు సంస్థానాధీశ్వరుల హక్కులకు భంగము రాకూడదట. హిందువుల సంస్కరణములు వచ్చినవేదక, పూర్వము ఇండి యా ప్రభుత్వమువారు రనుభవించుచున్న యధికార మిప్పుడు ఇం యా సామ్రాజ్యకాపనసభకు ఇచ్చబడెను. ఈ యధికార బ్రిటిషు ఇండియా లాభమునకే వినియోగించుచున్నాడు.

సుంకములు ఆదాయము

బ్రిటిషు ఇండియాకు సంరక్షకపద్ధతి గావలెను. సం ములకు స్వేచ్ఛావర్తకముగావలెను. సుంకముల ఆదాయము 9000000 పౌనులనుండి 40000000 పౌనులకు పెరిగిపోయినది. సంస్థానములను కలిసికొని సంప్రదించవలెను. వారితో సలహా చేయవలెను. సంస్థాన ప్రజలు స్వేచ్ఛావర్తకమును గోరుచున్నా రు, వారు సుంకముల నీయవలసియున్నది. సుంకముల ఆదాయ ము (కస్టము) ఇండియా ప్రభుత్వ కోశాశరమునకు పోవును. సంస్థానముల కేమియు రాదు. కర్తవ్యంబెది? ఇండియాలో క్రొత్త ఏర్పాటులను జేయునపు డీవెయము నాలోసుంచి సం స్థానాధీశ్వరులకు లాభముగ జేయవలెను. కాని బ్రిటిషు ఇండి యాకు స్వపరిపాలనమునీయ నభయమిడివార మని మనము నుద్దేశపలెను. సంస్థానాధీశ్వరులు, బ్రిటిషు ఇండియా ప్రభుత్వ మువారు ఎవరి యధికారమును వారు నిర్వహించునటుల ఏర్పా టుండవలెను. దేశమంతటను సంబంధించిన విషయమును గ్రేటు బ్రిటను, సంస్థానములు, బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధులు సమష్టి గగూడి నిర్ణయించవలెను. నుపేము కోర్టువారు పీఠంబరుల త యుదజేసిన రాజ్యాంగ విధానమును విమర్శించెదరు. అందరి హక్కులకు భంగములేకుండజూచెదరు. ఈ ప్రకారము బ్రిటిషు ఇండియా అసర్వకముగ అభివృద్ధి జెందగలదు. సంస్థానములు గూడ తమ కిష్టమైన మార్గమును అవలంబించి బాసుపడుటకు నిలగను బ్రిటిషు ఇండియా సంస్థానములు సమానముగ స్వపరి పాలనము గలవిగ నుండును. ఇతర కామస్వేచ్ఛలలోగూడ స్థా నమును గైకొనవచ్చును.

సిల్లకొటకు పోరాటము

హ్యారిస్ సెప్టెంబరు 1:- ప్రెంచిదేశములో కాండెము దగ్గర చెంచుస్త్రీ తనపిల్లను ఒకరికిచ్చివేసి దానికి ప్రతిఫలము ను తుపాకిని, జేటాడునపు డుడయోగించు కొమ్మును దీసి కొనెను. కాని తల్లికడుపు తీవ్రగదా! తిరిగి తన పిల్లను తన కీరువలె ననెను దానిమీద తగవు గల్గెను. ఉభయపక్షముల వారును కొట్టుకొనిరి. పోలీసువారు వచ్చి ఆస్త్రీని ఆమె నుం చుకొన్నవారిని బిట్టుకొనిరి.

జాతినమితి కోస్తారికా యగినప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నీయక జాతినమితి ఒడంబడిక 21 మూత్రమును జూపించిరి. అంతర్జాతీయ ఒడంబడికలను నిర్వహించుటకు పూనుకొన లేదు.

హ్యూగోస్టిన్ గారు ప్రభుత్వమును మోసపుచ్చిరిని అరస్టు జేసి చెఱసాలయంబుంచిరి. తగిన నాత్యములేదని ఆరని న్యాయవాదులు వాదించి అతనిని విడిచిపెట్టవలెననుచున్నాడు.

తూర్పు ఆఫ్రికా సంచార సందర్శమును యువరాజు క్రిస్టియన్ పండుగను కేపుటపునలో సే గడ పెదరట.

సర్ అస్టిక్ చాంబర్లెన్ దంపతులు రాజాక్షలు జేరిరి. స్వేయిను రాజాగారు చాంబర్లెన్ గారును ఓడలోని కేగి ఆయ నను దర్శించిరి. యోగ క్షేమముల నరసిరి.

భారతీయులు కొనుటకు కేక్రితమున్నను 1922-1926 కంటె 1927-28 లో ఎక్కువగా లంకాపై ను వస్త్రములను కొనిరిని చెబుతున్నాడు. నూటికి 20 చొప్పున ఎక్కువగా కొనిరట. ఇండియాలో సమ్మెలవలన భారత పరిశ్రమ తగ్గుచున్నదట.

ఈజిప్టులో కీళ్ల జ్వరము వ్యాపించుచుండ ఈజిప్టు ప్రభు త్వమువారు కట్టుకట్టులను జేయుచున్నాడు.

ప్రకృతిసంబంధమున రంగులనుగూడ ఛాయా పటము గుండ గ్రహించవచ్చునట.

భారత శాసనసభ

సీమానమానేషము

కాంగ్రెస్ పక్షపు విభి ప్రకటన

సీమా, సెప్టెంబరు 8:—కాంగ్రెస్ పక్షపు విభి యస్. సి. మిత్రగారు ఈ క్రింది సభ్యులగు భారతశాసనసభ కాంగ్రెస్ పక్షపు సభ్యులకందరకు పంపియున్నారు. సెప్టెంబరు 6 వ తేదీలోపున కాంగ్రెస్ పక్షపు సభ్యులందరూ సీమానేషము అవసరము. ఈ సమావేశమున ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నిర్దేశ శాసనములను ప్రవేశ పెట్ట నుద్దేశించుచున్నారు. కాంగ్రెస్ పక్ష శాసనసభ్యులవారి సర్వముల సహనంతో కాంగ్రెస్ పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుటకు అవసర మేర్పడును. తుదికి కాంగ్రెస్ పక్షమునకును వారికి తోడ్పడుటకై భారతశాసనసభ ఉపసభ్యులను నియమించు విషయమున ప్రభుత్వమువారి తేలికదైన తీర్మానించుకొనినది ఎవ్వరికి తెలియదు. కాన ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారి తేలికదైన ఎట్టిచర్య నవలంబించి ననుచున్నది ప్రతిఘటించ భారతశాసనసభవారు సంస్థితై యుండవలెను. కాన అందరు 6 వ తేదీలోపున సీమానేషము అవసరము.

అసెంబ్లీ లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటులను ప్రత్యేకించుట
సీమా, సెప్టెంబరు 8:—ప్రస్తుతము భారతశాసన సభాభ్యుత్థాని కార్యాలయము ఇండియా ప్రభుత్వపు లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటునకు చేరియున్నది. లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటు కార్యదర్శి యే భారతశాసనసభాకార్యదర్శిగ ఇంక కాలము వనిచేయుచుండెను. భారతశాసనసభా కార్యాలయమును విడదీయవలయుననియు, ఈ శాఖ సంపూర్ణముగ భారత శాసనసభాభ్యుత్థాని స్వాధీనమునకుండవలయుననియు, లెజిస్లేటివు డిపార్టుమెంటునకును ఈ కార్యాలయమునకు ఎట్టి సంబంధముండ నూడదని కొలలుచు గొలిచి. తె. ప. పే. లు గారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కొక లేఖ వ్రాసిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమాచారము అంగీకరించినట్లు తోచదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమాచారము ఇండియానుండి వ్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. అభ్యుత్థానిగ వ్రాసినట్లు గానినాచరము ఈ విధమున నిరాదరించినందులకు వలపును సభ్యులు ఆగ్రహమును తెలుపుచున్నారు. ఈ విషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రకటింపవలయునని గయా ప్రసాదసింగుగారు కోరియున్నారు. గొలి పేటలుగారి సెప్టెంబరు 4-న తేదీన ఈ విషయమై భారతశాసనసభలో ఒక ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది.

క్రాంతి శాసనములు

ఈ సమావేశమున సర్ బార్జి రెయినీగారు నిప్పు పెట్టెల పరిశ్రమను సంరక్షణ యొసగుటకై ఒక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు. బోల్షివిస్టు ఏజెంట్లను దేశమునుండి తరిమివేయుటకు ఒక బిల్లు ప్రవేశ పెట్టెదరు. బిల్లు, విదేశీయులకు భారత ప్రభుత్వమున కుగల స్నేహసంబంధములకు భంగము కలుగజేయు ప్రాతిపదికలను తీసివేయుటకు ఒక బిల్లు ఈ సమావేశమునందే ప్రవేశ పెట్టెదరు. ఈ మూడు బిల్లులు నిర్దేశ శాసనములని సభ్యులలో పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ కడవటి బిల్లు ఆమోదించబడిన, ప్రతికూల అణచుటకు ప్రభుత్వమువారికి చక్కని అణచుట దొరకును. అప్రసానమున (విటిఫుచాడల చర్యలను విమర్శించుచు ఆప్రసాన బిల్లులో చెప్పినవంటలను జరగనివారా ప్రతికూలమంది సంగ్రహించి పాశ్చాత్యప్రతికూల విశేషమును ఆ ప్రతికూల లేఖనంపెను. ఈ లేఖను ఆధారముగ గైకొని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ సూచననిర్దేశ శాసనమును సమర్పించుచున్నారు.

రైల్వే ఆడిటు అకౌంట్లు శాఖలు

రైల్వే ఆడిటు అకౌంట్లు శాఖలను విడదీయవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకించుచున్నారు. ఇందువల్ల కలుగు లాభములను వివిధించుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేకమును ప్రకటించియున్నారు. కాని ఇందు ప్రకటింపబడిన లెక్కలన్నియు నిజముననితని తెలుపులేదు. ఈరెండు శాఖలను వేరుచేయుటవల్ల ఖర్చులధికమగుట తప్ప మరెట్లాభిము కలుగదు. లాభమువల్లలు పట్టిమీద ఈ సమాచారము పలువురు సభ్యులు ఆమోదించుట లేదని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది.

అడ్డరనుమెంటు తీర్మానములు

మొదటిదినమున రెండు అడ్డరనుమెంటు తీర్మానమును సమావేశించి ఇతరులభ్యుత్థాని నోటికి ఇచ్చియున్నారు. కి. నైను వ్యాపారమునందు జరుగుచున్న మోసములవల్ల కలుగునట్లు బుందలనుగరించి కలనలు గిడ్డి గారొక అడ్డరనుమెంటు తీర్మానమును సమావేశించి నోటికి ఇచ్చియున్నారు. గయా ప్రసాదసింగు గారి క్రింది తీర్మానమును సమావేశించి నోటికి ఇచ్చియున్నారు:—

పైము అప్ ఇండియా ప్రతి ఉచితముచిత పరిశ్రాసములేక దురుద్దేశముతో ఆశ్వాసమునట్టిరియు, ఆగారనకమునైనట్టిరియు, నిరసమైనట్టిరియు విమర్శలను భారతశాసన

సభాభ్యుత్థానిగై ప్రకటించి అభ్యుత్థానియొక్కయు గౌరవప్రతిష్ఠలకు భంగము కలుగజేయుటచే ఏర్పడిన పరిస్థితులను గురించి ఆలోచించుటకు శాసన సభ సమావేశమున ఆపుదల చేయవలెను.

సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గుడిగు పడిమెనుగారి మరణమునకు విచారము తెలుపుచు ఒక తీర్మానమును సమావేశించుటకు వని తెలియుచున్నది.

నూతన సభ్యులు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులు (నామినేటెడులేకు) క. కి. రాయచౌదరిగారు భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టెదరు. బిల్లుపై చర్య జరుగునంతకాలము భారత శాసనసభ్యులుగ నిలిచి పనిచేసినట్లు తెలుసుకొని అప్పుడు బెంగాలు కార్మిక సంఘపు అభ్యుత్థానిగారు దాడులు చేసి ప్రభావితమున ప్రకార వంగరాష్ట్ర శాసనసభ్యులుగ నియమించబడెదరనియు తెలియుచున్నది.

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయము

ఉపసభ్యులు ఖర్చులను ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు నిరాకరించుట

సీమా, సెప్టెంబరు 8:—పునస్సంధాన వయోనిర్ణయ సంఘమునకు గాను 17000 రూపాయలు గ్రాంటుకావలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిరి. ఈ ఉపసభ్యులను భారత శాసనసభ్యులై యుగ సభ్యులుగ తేకు. అందుపై భారతశాసనసభ ఆర్థిక స్థాయిసంఘమువారు నేటిదినము యీ విషయమై చర్య పట్టి భారతశాసన సభలను ఈ సంఘసభ్యులలో నియమించుటకు తమ కారణములను ప్రభుత్వమువారు తెలుపన యు గ్రాంటు మొత్తమును నిరాకరించిరి.

ప్రొద్దుటూరు డి. ముననపు కోర్టు

1928 నవంబరు 2. ఎస్. నెం 70 రు
వాది—నర్సదే వెంకటచుప్పరావు సాక్షి
జంబులమడుగు

ప్రతివాది—ఓయిబోడె నాగోజిరావుతండ్రి పేరు
సుబ్బరావు సాక్షి హాల్ నంద్యాల నంద్యాల
ముననపు కోర్టు యిలాకా

యీ నెంబరులో వాది ప్రతివాదిపైన లావా చేసి బాబతు అనలు వడ్డికలసి రు 50-2-0 లు దావాదాఖలుచేసి వున్నాడు. సదరు నెంబరు వాయిదాకు 10-9-1928 తేదీన వున్నది. సదరు వాయిదాకు ప్రతివాదికి యేదైనా అత్యవసర వున్నయెడల తెల్పుకోవలసినది లేనియెడల యెక్కువార్త చేసి తీర్మానించబడును.

ప్రొద్దుటూరు } తి. క్రిష్ణ రావుగారు
18-9-28 } నా. క్రిష్ణులు

నోటీసు

బల్లారి సభాపతివెన్ను కంపెనీ లిమిటెడ్
వైండింగ్ అఫ్ విషయములో

మద గాను హైకోర్టు O. P. NO. 94 OF 1922

వైండింగ్ చేసిన బల్లారి, అదనాని, శాదీపత్రిలో నెంబరు (వెన్ను ఫార్మర్లను 1-1-29 లగాయకు 81-8-1981 కు అంత్యమయ్యే మూడు సీసములకు (భీమ) గుత్తకు 22-9 28 కు వారం వుదయం 8 ఘంటలనుండి 12 ఘంటలవరకును మరియు సాయంకాలం 2 ఘంటలనుండి 6 ఘంటలవరకును సదరు కంపెనీకి చేసిన బల్లారి హెడ్ ఆఫీసులో బహిరంగమైన ఏలం చేయబడును. వరులుక్రింద సంకెంపేసిన వారికి జవాబుకు బాన్సీ పంపిన తెలుపడమగును.

బల్లారి } యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు,
8-9-28 } ఆఫీషియల్ రిక్విజిటరు.

WANTED.

An Agent for looking after the villages in the Chittoore District, belonging to the Kas. Mutt at Tirupanandal. The applicant should possess knowledge of Revenue matters and of Telugu. Retired Tahsildars preferred. Salary according to qualifications.

Apply to:—
L. ANANTAIYAR,
Editor, The "Hindu Nesan,"
65, Armenian Street, G. T. MADRAS.

నిప్పు పెట్టెల పరిశ్రమ

టారిఫుబోర్డువారి సూచనలు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము

సీమా, ఆగస్టు 8:— నిప్పు పెట్టె పరిశ్రమపై టారిఫు బోర్డువారు గావించిన ప్రకటన అందుపై ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు ఈవారపు గతెటునందు ప్రకటింపబడినది. ఫిస్కలు కమిషనువారు నిర్ణయించిన వరకులు ఈ పరిశ్రమపట్ల అనువర్తించుచున్నదని టారిఫుబోర్డువారు గావించిన సూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, అంగీకరించుచున్నారు. 12 డజనుల పెట్టెలకు ప్రస్తుతము విధించబడుచున్న రెవిన్యూ డ్యూటీ రూ 1-8-0 సంరక్షణ కుంకముగ మార్చవలయునను ఈ సూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారు. సూచనలను ఆదరణలోనికి తెచ్చుటకై ఒక బిల్లును ఈ శాసనసభా సమావేశమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టెదరు. ఈ సంరక్షణ కాలనిర్ణయ ముండవలసిన బోర్డువారి సూచనను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నారని ఎల్ల కాలము 1-8-0 రెవిన్యూ డ్యూటీ నిర్ణయించవలయునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట లేదు. విదేశీపు నిప్పు పెట్టెల పరిశ్రమ కంపెనీలకు ఎక్కువధనమున్నది. చక్కని నిర్మాణమున్నది. స్వీడిషు మాన్ కంపెనీ వారు భారతదేశమునందే నిప్పు పెట్టెలకు తయారుచేసి భారతదేశమున అమ్ముటకు ఈ కంపెనీవారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము భారతదేశమున తయారు చేయబడు నిప్పుల పెట్టెలపై ప్రజలకు అభిమానము అధికమైనచో ముంకమును తగ్గించి విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో భారతదేశమునందే నిప్పు పెట్టెలు తయారుచేయుచున్న స్వీడిషు మాన్ కంపెనీవారిపై ఎట్టి చర్య తీసికొనకూడదని టారిఫుబోర్డువారు సూచించుచున్నారు. ఈ కంపెనీవారు భారతదేశమునందునుటల్ల భారతదేశీయులకు లాభముని బోర్డువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని ఎప్పుడైనా పోటీ తీవ్రమైనచో భారతదేశీయులకు ఇబ్బంది కలుగని విధమున ఈ కంపెనీవారిపై తగునర్హ తీసికొను విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరు. అప్పుడు స్వీడిషు మాన్ కంపెనీవారు తమ నిర్మాణమును మార్చుకొని భారతదేశమున కంపెనీని రిజిస్టరు చేసికొని భారతీయులను కేరళానాల్కులకు చేర్చుకొని డెక్కరేలునందు వారికితగు ప్రాధిభ్యమునకునుగలసియుండును. ఎప్పుడైనా సరే ఈ స్వీడిషు మాన్ కంపెనీవారు భారతదేశపు నిప్పు పెట్టెల వ్యాపారమును వాస్తవమైనట్లుకొనిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అప్పుడుతగు చర్య తీసికొనువయ్యెమై ఆలోచించెదరు. ఈ నిప్పు పెట్టెల పరిశ్రమ గృహపరిశ్రమగ అభివృద్ధిచెందవలసిన టారిఫుబోర్డువారు సూచించుచున్నారు. సంరక్షణకు దిగుమతికంకము విధించుట వల్ల ప్రభుత్వమువారి ఆదాయముతగ్గిన ఎక్స్ సైజు డ్యూటీ విధించవలసిన అవసర మేర్పడును. కాని ప్రస్తుతము ఎక్స్ సైజు డ్యూటీని విధించ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుటలేదు. సర్ బార్జి రెయినీగారు భారతశాసనసభలో ఈ నిల్ 4-వ తేదీ నిప్పు పెట్టెల పరిశ్రమకు సంరక్షణ సూచించబిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరు. (ఆ. (పె.)

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ఆగస్టు, ఆగస్టు 8:— నేటిదినము మరల వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో టెనెన్సిబిల్లుపై చర్య ప్రారంభమయ్యెను. భూములయందును చెట్లపై టెనెంటులకు గల అధికారమునకు సంబంధించిన క్లాజుపై చర్యచేసెను. కాంగ్రెస్ పక్షమువారు, జమీందారులు, టెనెంటులు ప్రభుత్వ టెనెంటులకు చెట్లపై సంపూర్ణాధికార ముండవలయునని నూచించిరి. అందుపై ప్రభుత్వమువారు ఈ సూచనను అంగీకరించిరి. అంగిటితో బిల్లుపై చర్య ముగిసెను. రాజప్రతినిధి అనుమతించగనే చట్టము ఆవరణలోనికి తెచ్చెదను. (ఆ. (పె.)

నూతన నిర్దేశ శాసనము

విదేశీవ్యవహారములపై విమర్శ వేరముగును

సీమా, సెప్టెంబరు 1:— భారతదేశమునకు విదేశీయులకు గల స్నేహసంబంధములను విచ్ఛిన్నము కలుగజేయు ప్రకటనలను వేరముగ నిర్ణయించు విధమున ఇండియాను సీమలకోడు సెక్టరులను పనలించుచు ఒక పసరణబిల్లును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈ శాసనసభా సమావేశమున ప్రవేశ పెట్ట నుద్దేశించుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇండియాను సీమలకోడు 5 రెవెన్యూనుకు మరయుక పక్షాజు చేర్చబడును. పత్తిమొనలను నమ్మకముతో గావించబడు ప్రకటనలు, ఎట్టి కుదుర్దేశములేక గావించబడు ప్రకటనలు సేరకృత్యముకావలవు. సర్ బిన్నిను ప్రేగా రిబిల్లు సహపాదించెదరు.

టారిఫుబోర్డు జలాయము బ్రద్దలె 80 మంది చనిపోయారనియు 9 ఇండ్లు శోట్టుకపోయిన వనియు తెలియుచున్నది.

అనుష్ఠానము, వైద్యము, విశేషములు :- శ్రీయత వల్లభా
య పశువులను నేటిరాత్రి జ్వరములు దరి సన్నాకు బోయి
ఒక నెల విశ్రాంతిగై తొననున్నార.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

హిందూ దేశములో బోల్షివిక్కు

ప్రచారము

ప్రభుత్వమువారి కడలో పాదుములు కృత్రిముములు లక్ష్యా, సెప్టెంబరు 1:-యం. యం. రాయ అను నొక భారతీయుడు బర్మిషన్ గరమునుండి కొన్ని లేఖలు వ్రాసి హిందూ దేశములోని ప్రతికలతో ప్రచురింపబడుటకై ఆ లేఖలను పోస్టల్ ద్వారా పంపెననియు, ఆ ఉత్తరమును గవర్న మెంటు రిపాలిటికాల్ లు అనుమతముచేసి పరిశీలించి చూడగా బోల్షివిక్కు సిద్ధాంతములను భారతీయులను బోధించుచు ఆ లేఖ వ్రాయబడినదనియు తెలియజేయుచు ఇటీవల ఇండియా గవర్న మెంటువారు సదరు లేఖను నిన్నునండి ప్రచారముచేసిరి.

కాని యివివరము మే చరిత్రాపురేణుగా జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారికి బర్మిషన్ నుండి తంలివార్త వచ్చినది. ఇండియా లిజమన్ (ప్రమాణ్య విజ్ఞానభాగం కాంక్షను) విద్యంసముజేయుట కేర్పడిన సమితియొకటి బర్మిషన్ లోగలదు. వారు యిచ్చిన సదరు తంలివార్తలో యీ విషయము వ్రాసిరి. బర్మిషన్ నుండి యం. యం. రాయ అనునతడు మాబోల్షివిక్కు సిద్ధాంతప్రచారము చేయుటకై యొక లేఖ వ్రాసినట్లుగా యిటీవల ఇండియాగవర్న మెంటువారు చేసిన ప్రకటన కేవల కృత్రిమ కల్పితము. అది కేవలము యండియా గవర్న మెంటువారిచే చేయబడిన అబద్ధపు సృష్టి ఈ విషయముగా జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారికి బర్మిషన్ నుండి తంలివార్త వచ్చినది.

జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారు తమకు వచ్చిన యీ తంలి వార్తనుబట్టి యీ విషయాలిగా తమ యభిప్రాయములను వ్రలి బుచ్చిరి.

బ్రిటిష్ వారి సామ్రాజ్య విజ్ఞానభాగం కాంక్షను విద్యంస మొనర్చుటకై బోల్షివిక్కులు హిందూ దేశములో ప్రచారము చేయుచున్నారనియు, అందు వల్ల యిట్టి బోల్షి విక్కు ప్రచారమువల్ల యిందేశములోని కార్మిక సమస్యలనేకములు బయ లుచేరుచున్నవనియు వ్యాపారస్తులకును వర్తకసంఘాధికారుల కును విశేషవ్యవహ కలుగుచున్నదను కారణమును సూచించు టకై యీ లేఖనొకటి యం. యం. రాయ బర్మిషన్ నుండి వ్రాసి నట్లుగా గవర్న మెంటువారు సృష్టించిరి.

సదరు యం. యం. రాయగారు ఆ ఉత్తరమును గత డిసెంబరు నెలలో వ్రాసియుండినట్లుగా ఆ లేఖలో తేడీ వ్రాయ బడియుండెను. కాని దరిమిలను కి నెలల కాలము గడచినక ర్తాత్ర యీ ఉత్తరముకటి రాయగారు వ్రాసినట్లుగా గవర్న మెంటువారిచే ప్రకటించబడినది. కి నెలల వరకును ఇండియా గవర్న మెంటువారు ప్రచురించక యిప్పుడు ప్రచురించుటకు కొం తకారణము ఉండకపోదు.

ఫ్యాక్టరీ చూడలకును కార్మికలకును కలిగిడి తగాదాలను వరిష్కరించుటకు వర్తకసంఘము కార్మిక సంఘ వివాద పరి మార్గ చట్టము- అను నొక చట్టమును ఇండియా గవర్న మెంటు వారు తయారుచేసిరి.

హిందూ దేశములో బోల్షివిక్కు ప్రచారము విద్యంసము చేయుటకై "బోల్షివిక్కు ప్రచార ప్రతిపాదనలు" అను నింతొక చట్టమును ఇండియా గవర్న మెంటువారు "దేశీయ కార్యము" అను మినతో సామ్రాజ్య కాపనసభయందు ప్రతిపాదించుటకై సంసిద్ధులైయున్నారు.

వర్తకసంఘ కార్మికసంఘ వివాద పరిమార్గచట్టము లోని నిబంధనలవల్ల వర్తకసంఘములకు నిరంకుశాధికార మొసం గుటకును కార్మికసంఘముల బలమును అంతిమొండునుటకును, సదరు చట్టము ఉద్దేశించబడినట్లు తేటతెల్ల మగుచున్నది. ఈ కార్మిక వివాద పరిమార్గచట్టమును, బోల్షివిక్కు ప్రచారప్రతి పాదనలు గవర్న మెంటువారు కాపనసభలో ఉపహరించి కాపనసభాపక్షముగా అమలుపరచుటకుగాను యీ చట్టము లవసర ములై యున్నవని ఈ వార్తచేయుటకు గవర్న మెంటువారికి తగి నన్ని సామ్రాజ్య ప్రమాణాధారములు కావలసియున్నవి. అందువల్ల కొన్ని ప్రజల నిదర్శములను కారణములను చూపుటకై యీ లే ఖను గవర్న మెంటువారు సృష్టించి ప్రకటించినట్లుగా తలచుట కు యీకాక తాళియసంఘటనలవల్ల పిలువచ్చును. అట్టి యీ దే కేమే గవర్న మెంటువారికి తేసియెడల కి నెలలక్రిందట వ్రా యబడిన సదరు కృత్రిమపు బర్మిషన్ ఉత్తరమును గవర్న మెంటు వారు సేసు అరగా వై తెప్పిన రెండుచట్టములను అమలుపరచ దలంచిన యీ తరుణములో బయలుపెట్టుటకు కారణము కన్పించదు. (ప్రీ వ్రెను.)

- 1. సహజోపాసన, నిర్దుహోపాసన రు. 0-8-0
2. జీవన్ముక్తి, విజేహముక్తి రు. 0-4-0
3. వైఖలుము (భక్తి ప్రధానముగ వినవచ్చుకావ్యము) రు. 0-6-0
(ఈపుస్తకములు కాపనసభవారు ఈ క్రిందివిడుదలగా మాకు వ్రాయవలె

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి
కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

బెంగళూరు అల్లరులు

విచారణసంఘము
(స్వకీయవిలేఖరి)

మైసూరు, ఆగస్టు 31:- బెంగళూరు అల్లరులనుగురించి విచారణసంఘము లొకసంఘము నియమింపబడినది. సభ్యులగా ముఖ్య, విచారణసంఘమున విషయములు ప్రచురింపబడినది. అల్లరులు అయినతరువాత ఒకమాసమునకు విచారణసంఘ మేర్పరుపబడుటచే ప్రజల యుత్సాహము తగ్గి పోయి యీ సంఘనియామకమును గురించి ప్రజలు అధికముగ సంశయమును కనుపరచుటలేదు. ఈ సంఘము ప్రజలకోరిక ప్రకారము మనా రాజావారిచే నియమింపబడుటలేదు. దీనిని ప్రభుత్వమువారి నియమించుటచే ప్రజలు అసంతృప్తిని గనుపరచుచున్నాడు. అల్లరుల కా ల ము న ప్ర భు త్వ ము వా రు కొంతమంది ప్రభుత్వోద్యోగులు గావించినచర్యలు సురక్షిత ములుగావు. గతజూలై 30 లేదీ రాత్రి జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారు ను బోలీసువారును తగినకట్టుబాట్లు చేసియుండినచో నీటియల్ల రులు జరుగకుండునని ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నాడు. తరువాత ప్రభుత్వము వారిచే నిర్విషయముగా గావించబడుచు నచ్చిన ప్ర కటనములచే నీవిషయమున ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతముబదిగ లిగి ప్రవర్తించుచున్నట్లు బోధపడుచున్నది.

ప్రజాప్రతినిధులను ఈవిచారణ సంఘమున నియమింపక తమయిష్టము వచ్చినవారిని న్యాయశాస్త్రమున జరిచినచర్యలు తేలివారిని యీసంఘసభ్యులగ నియమించుటచే ప్రజలకోరికను మనందు విశ్వాసము లేదు.

తిలకు వార్షికోత్సవము

ఆవడి ఆశ్రమమున జరుపబడుట

భారతయువక సంఘమువారిచే గత ఆదివారమున ఆవడి క్రింద అశ్రమమునందు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారి వార్షికోత్సవము జరుపబడినది. మధ్యాహ్న కాలము వారిని పిమ్మట కుస్తీపట్లు, చెడుగుడు మాన్చుగు ఆటలు జరిగెను.

సాయంత్ర మొకసభ జరుపబడినది. అందు శ్రీమతి లక్ష్మీవతి డి. ఏ. గారుపన్యసింపిరి. తిలకు మనోనియాడు భార తస్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడిన మొదటి పితరులలో నొకడని యు, 6 ఏండ్లు వైఖలో శిక్షననభవించెననియు, ఆతని భగవ ద్దీతార్థము అమాల్మమైనదనియు, ఆతని సేవయే మహాత్మాగాం ధిగారి యసహాయోద్యమమునకు మార్గమును జూపెననియు చెప్పిరి.

భారతయువక సంఘమువారు యావకుల దేహదార్శన్య మును, మనోబలమును అభివృద్ధిచేయుటకు చాలా శ్రమపడినది. పనిచేయుచున్నారనియు యవకు లందరును పీరిమార్గము ననుస రించి పనిచేయువలెననియు చెప్పి యావన్యాసమును జూగించిరి.

ప్రాధేసరు శంకర రావుగారి

కార్లకార్సు గ్రాండు సర్కసు

3-9-28 సోమవారమునుండి 9-9-28 ఆది వారమువరకు (ఒకవారము మాత్రమే) నెల్లూరు నందు అద్భుత ప్రదర్శనములను చూపెదరు.

ఆశాభంగము గలుగ కుండుటకై త్వరలో ఎల్లరును చూచి ఆనందింపుడు.

వకటన (2046)

కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, జాబులద్వారాగాని లోగలగులములను తెలుపుచు చేసినచో లోగవ్యభావము తుచ్చుకొనవలసిన చుండు, పద్ధతులు, వగైరాలు వివరముగ పులికేముగ వ్రాసిపంపవలెను. (సెం 2)
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

అంగరంగవైభవము

వేటపాలెం, కాలముగవలసిన మొండి చిక్కువ్యాధులు మామూలు వైద్యములతో కుదురనే కుదురవు నుమా. మావి కొత్తచికిత్సలు. స్థాంతుమీద గ్యూరంటితో వైద్యం ఏవ్యాధి నను మందులు రు 2-0-0.

నైమనుసంఘ విద్యోగసంఘము

మద్రాసు కాపనసభ

పక్షసభలలో తీర్మానములు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 2:- మద్రాసు కాపనసభలోని కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యుల సభ నేటి మధ్యాహ్నము జరిగెను. సమా వేశముకానున్న కాపనసభలోని కార్యక్రమమును గురించి తమ యభిప్రాయమును నిశ్చయపరచు విషయము యోచింపబడినది. నైమను సంఘ విద్యోగసంఘ నియామకమును గు రించి సర్వ సార్వత్రిక మార్టారిబ్యాంక్కుగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించు టకు అధ్యక్షుడు లంగీకరించిన యె డల అట్లు గావించబడుదని యొక యాశ్చర్యము కాంగ్రెసు సభ్యులుగావించుటకు నిశ్చయించెదరని తెలియుచున్నది. ఆయాశ్చర్యము అధ్యక్షులంగీకరంపని యెడల మార్టారిబ్యాంక్కుగారి తీర్మానము నెదిరించుటకు తీర్మా నింపబడినది. గత దక్షిణ ఇండియా రైల్వే సమైక్యకాలమునను, పిమ్మటను, అభివృద్ధిమున ప్రభుత్వమువారు గావించిన చర్యలను గూర్చి చర్చించుటకు ఎడ్వర్డు మెంటు తీర్మానమును ప్రతిపా దించుటకుదా తీర్మానింపబడినది.

జన్మిస్తుపక్ష అంగీకారము

దక్షిణ ఇండియా భారత లిజరత్ సెలరేషను (జస్టిసు పక్షము) వారి కార్యనిర్వాహక సంఘ సభా సభ్యులును మరొకొందరు కాన్సిలు పక్షసభ్యులును నేటిమధ్యా హ్నము పి. డి. రాజకొగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై గత జూను 28 లేదీని ప్రకటించబడిన రాజ్యపరినిధిగారి ప్రకటన ము ననుసరించి నైమనుసంఘ విద్యోగసంఘ నియామకమునకు కాన్సిలుపక్షమువారు ఒప్పుకొనవచ్చును అని తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును పరిచేయుటకు కాన్సిలుపక్షమువారు లేపు ఉదయ మున తిరిగి సమావేశమగుదురు.

ఇండియన్ టెంటు మంత్రిసర్గపక్షము

స్వతంత్రమంత్రి పద్ధతు న్యాయ నిన్న సమావేశమై నైమను సంఘమునకు సహాయపడుట కుపసంఘ నియామకమునకు అంగీకరించుచు నొక తీర్మానమును గావించిరి. (అ. వ్రెను.)

వాపట్ల సబ్బారెడ్డి జడ్జికోర్టులో

వి. పి. 8-1928

పిటిషనరు:- అల్లంసేని లక్ష్మయ్య కుమార్లు నంక య్య, కమ్మకులం వ్యవసాయదీవనం, జంపని శివార బూతుమల్లి తెశాలి తాలూకా.

కౌంటరుపిటిషనరు:- కొమ్మూరి పెద్ద హనుమంత రావు అండ్ కంపెనీ,

1920 సం॥ 5 ఆక్టోబరు 30 నెక్సు ను ననుసరించి నైమ నుదహరింపబడిన పిటిషనరు యీ కోర్టువారిచేత 17-8-28 లేదీ న యివసాల్పెంటుగా తీర్మానింప బడినది. యుగాదాలకు తమ తమ హక్కులను గుంటూరుజిల్లా అఫీషియల్ రిజిస్టరుగారివ టెలుపుకోవలెనని యిందుమూలముగా తెలుపబడ మొనరి.

విడుదలకాలము 17-8-28 నుంచి 1 సంవత్సరమువరకు.

సహ కోర్టు } సి. వరదరాజులు
వాపట్ల } అడివనల్ సబ్బారెడ్డి జడ్జి.
25-8-28

లిజరుకలము
మూలము 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది
మీకు తగినది
ఒకటి గలదు
చూమూలు 10 ఆర్. నేట్టి 100 పి.
నెల్పు-ఫీల్లింగు 40 ఎఫ్.
H.P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

"ఆంధ్రచాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ లిమిటెడ్"

17-8-28 తేదీని రిజిస్టరు కాబడెను

కొంతకాలము క్రిందటినుండి దక్షిణ హిందూదేశమున తమ ప్రత్యేకహక్కులు ఆమోదింపబడలేని ఆంధ్రులు కోరుచున్నాడు. విద్యాశాఖలో నట్టిహక్కు ఆమోదింప బడెన నటుల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమే ప్రబలమగు నిదర్శనము.

ఆంధ్రరాష్ట్రమును ప్రత్యేకించు విషయమున నిశ్చయగట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. చిర్రక, వ్యాపారములను, పరిశ్రమలను, సంరక్షించుకొనుటకును, ఆంధ్రపరిశ్రమలో శాంతి పర్యవేక్షణలను లేక యందరిమధ్య నైకమత్తమును స్నేహభావమును పెంపొందించుటకును, వర్తకవ్యాపారముల విషయములలో తమయభిప్రాయములను తెల్లబెట్టెదముచుండుటకును, వర్తకవ్యాపారములకు భరిగము కలగజేయు కాపనములనుగూడ తదితరములనుగూడ ఖండించుచుండుటకును, ఈవిషయమున కనుకూలమగు కాపనములను గావింప ప్రయత్నమును సుచుటకును, యీ కేవలమే పథ్యములలో తగాదాలను పరిష్కరించుటకును, అగ్రాయముగ నిధింపబడు రాబడినన్నియు విషయమున రాబడినన్ని కాఖివారికి దెలియజేయుచుండుటకును, పథ్యముల కెవరికైన రైల్వేవారివలన గలగు యిబ్బందులకు రైల్వేఆధికారుల కెఱింగించుటకును, వర్తక, వ్యాపార, పరిశ్రమభివృద్ధికరములగు తదితరకార్యములు చేయుటకును ఆంధ్రచాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ అను నొకసంఘము నేర్పాటు చేయడమైనది.

ఈక్రింద మేల్కొనబడిన పథ్యముల ప్రయత్నముల ఫలితముగ "ఆంధ్ర చాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ లిమిటెడ్" అనుసంఘము ఇండియా కంపెనీ చట్టము క్రింద 17-8-1928 తేదీని రిజిస్టరు కాబడెను. పథ్యముల ప్రవేశమునకు రూ. 10లు నిర్ణయింపబడెను. సాంవత్సరిక చందా పథ్యము రూ. 12లు ముందుగానే చెల్లించవలెను.

ఈసంఘపు నిజ్ఞాపనమందు మేల్కొనబడిన విషయములేగాక స్థానిక కాపనపథ్య, విద్యాసంస్థలు, రైల్వేబోర్డులు, జిల్లాబోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీలు పోర్టుట్రస్టులు మున్నగు వానియందు ప్రాతినిధ్యమును గలిగియుండుటకు యీసంఘము వారు ప్రయత్నించెదరు. ఈకార్యములన్నియును జయప్రదముగ నెరవేర్చుటకు ఆంధ్రదేశమున గల వర్తకులు వ్యాపార్య పరిశ్రమాలయాధికారులు ఇన్నూరెన్ను కంపెనీ వారు యీసంఘమునందు పథ్యముగ చేయదలసి నమ్ముచున్నాము.

ఈ చాంబరువారి కార్యాలయ ముఖ్యస్థానము ఆంధ్రరాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడి ప్రధానస్థాన మేర్పడువరకును మద్రాసునందే యుండుటకు నిశ్చయింపబడెను.

సభ్యులపట్టి

1. డి. బి. కె. సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు కాకినాడ
2. ఉప్పల పత్తావారాయణగారు ఆనకాపల్లి 3. కె. వి. ఎస్. రామచంద్ర రావుగారు రాజమండ్రి 4. అన్నప సుబ్బారావుగారు రాజమండ్రి 5. మోతే గంగారాజుగారు ఏలూరు 6. మోతే కృష్ణారావుగారు ఏలూరు 7. కందుల రామయ్యగారు ఏలూరు 8. జూలూరు వెంకటరత్నంగారు గుంటూరు 9. కె. ఎస్. శంకరశాస్త్రిగారు గుంటూరు 10. ఎం. ఎ. మోది, బెయింగిగారు బెజవాడ 11. ఎం. ఎ. హమీద్ గారు పల్నాటి 12. చుండూరు వెంకటరెడ్డిగారు బెజవాడ 13. కె. సుబ్బారావుగారు బెజవాడ 14. నారాయణ దాసుగారు గిరిధర దాసుగారు మద్రాసు 15. రా. సా. బి. పాపయ్య చెట్టిగారు మద్రాసు 16. వి. వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు మద్రాసు 17. పింజల శుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు మద్రాసు 18. డి. రాధాకేంద్రరావుగారు మద్రాసు 19. ఎస్. వెంకటాచలం చెట్టిగారు ఎం. ఎల్. సి. మద్రాసు 20. సి.కంగయ్యలం చెట్టిగారు మద్రాసు 21. పి. శేషయ్య చెట్టిగారు కడప 22. రా. సా. కె. వెంకటేశం చెట్టిగారు కడప 23. కె. మూసవియూ సాహెబ్ గారు కడప 24. రా. సా. జె. పాపయ్య చెట్టిగారు బళ్లారి, 25. జి. తిమ్మప్పగారు బళ్లారి 26. ఖా. బ. కె. అబ్దుల కరీమ్ గారు బళ్లారి 27. బి. బాలేశ్వరగారు ఆనంతపురం 28. ఖా. బ. కె. ఇమాముద్దీన్ సాహెబుగారు ఆనంతపురం 29. రా. సా. ఎం. హంపయ్యగారు గుంటకల్ 30. పి. రామచంద్రయ్యగారు కర్నూలు 31. ఎక. శాగవ్వ చెట్టిగారు నంద్యాల 32. కె. సూర్యనారాయణరావుగారు మద్రాసు, 33. ఎల్. శంకర నారాయణచెట్టిగారు, మద్రాసు, 34. ఎం. ఎలిరాజులు నాయుడుగారు మద్రాసు 35. ఎస్. సి. శాగిచెట్టిగారు, మద్రాసు

టి. కె. వి. నరసయ్య పంతులు ప్రామోటరు, ఆంధ్రచాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, లిమిటెడ్, 367వ ఆవధానం రామస్వామి ఆశ్రమ వీధి, వావళ్ళపేట, మద్రాసు.

వైసి 35 నుండి 20 మందిగల కమిటీయొకటి ఏర్పరచబడెను. అధ్యక్షులు డి. బి. కె. సూర్యనారాయణ మూర్తి

శారదానికేతనము

శ్రవణమాసమువలన యేసంస్థసయినను ధీనింపజేయుట కులభ్యమే. శ్రవణనేతనమును అపవిత్రపాత్యముగా వారి కార్యములను పడగొట్టుట అంతకంటే కులభ్యమే. గుంటూరు శారదానికేతనమునం దేమి తత్వములతో మేము కనగొనబాలకున్నాము. బాధ్యత నెరుగని యొకవ్యక్తుడు గావించిన కులభ్య విమర్శనలన, ప్రతిపూలవాదము నంతయు ఒక్కసారిగా నెల్లకాలమునకును అందివేయుటకు రివ్యూకర్లు కవితాకేతుగలిగినది. మోపబడిన కేతనమే! బ్రాహ్మణులను పక్షపాతిముజూపబడుచున్నదనినా? నిర్వాణకర్తగారి పుత్రుడు తనకల్లినంద్రులతో భోజనము చేసెనని యా! కాని మి. శ్రు నొక నికి రెండు దినముల వరకు బస యివ్వబడెననియో? బాలికలనుండి పెక్కుమనములగుటకు న్యాయవట్టుకు అనుభవించబడుచున్నదనియో? వీనిలో నొక్కొక్కదానిని కరిగించెము. సగదురూపమున నొకగబడిన చందాలయొక్కయు, బ్రాహ్మణులయొక్కయును మొత్తము రూ. 11,250/లో బ్రాహ్మణుల చందామొత్తము రూ. 10,750/య, బ్రాహ్మణేతనల చందామొత్తము రూ. 500/లు లేనిదోని అపవిత్రముగా దున్నచో నీనుభ్యులు పరిక్షించబడి ప్రకటించబడి యుండెడిది కావు. అయినను, బాలికలలో 9 మంది బ్రాహ్మణులు, 17 గురు బ్రాహ్మణేతనము 9 మంది విద్యులలో 4 గురు బ్రాహ్మణులు 5 గురు బ్రాహ్మణేతనము, బ్రాహ్మణబాలికలలో సగముమంది తీతములు చెల్లించువారే. గొప్పకష్టమేమనగా, బాలికలు తీతములేమంద చేస్తున్నారనినపుడు, విద్యార్థి వేతనములను బుచ్చుకొనుచున్న బాలికల తమ యజ్ఞమునొప్పున విద్యాలయమును విడిచిపెట్టుచో, విద్యార్థిభవనము అవిచ్ఛిన్నముగా జరుగదు. బాలికలకాలయొక్క యుక్తభవనమిది. బాలికల శారదానికేతనముయొక్క యజ్ఞభవనమిదియే. కాబట్టి, శారదానికేతనాధికారులు, మధ్యకాలములో విద్యాలయమున విడిచిపెట్టువారినుండి కొంతనిధ్యంపబడిన ప్రైవేటు వనూలగుటకు పూచీకర్లు వ్రాయించి దీనికొన మంచినదతి ననుసరించుచున్నారు. పూచీకర్లుదీనికొనబడినపుడు అందలి వరతులను అనుజుజువులు తప్ప. ప్రజలయొక్క ప్రవృత్తిని నిరబుధిలేని బాలికలపై నేల వర్షపడవలడవలెను!

ఇతరనేతనములన్నియు అల్పములు. మేనేజరు గారును తనభార్యయును నికేతనములో నివాసము చేయుచుండగా, తమ పుత్రుడు తెల్లకాలములో కాశీనుండి వచ్చినపుడు హోటలులో నివసించవలెనా? వీని భోజనములను వారు చెల్లించవలెను, నిందమోపబడుట కవకాశముండవచ్చును. కాని యీవిషయమున, బాలిని భోజనములను అవిభాగిత్వతో లెక్కనేయబడి చెల్లించబడుచున్నది. ఏదయిన నిందమోపవలసియున్నయెడల, బాలికలతోగలిసి భోజనముచేయ తల్లిదండ్రులపై మోపవలెను. భర్తయొక్కరే పరిచేయవచ్చుచో భార్య వంటజేయుచుండవచ్చును. లేక భార్యయొక్కలే పని చేయుచున్నచో భర్త తనకొరకు వంటచేయును. కాని, లక్ష్మీనారాయణ, లక్ష్మీబాయి ముగ్గు గార్లు భయమున తమ యావత్తుకాలమును, కేక్తిని గూడ నికేతనముయొక్క కార్యమునకే వినియోగించుచున్నాడు. ఇట్టివాడు తప్ప నికేతనమును ఖర్చు పునల్పకొని కాలమును వ్యర్థపరుడను, ఇక మిగిలిన నేతనముల ఒకక్షణకాలపు పరిశ్రమ గూడ తగినవికావు. ఒక గొప్ప సంస్థము నిర్వహించుచున్న వారు పదిరూప్యముల కెక్కువ గానుండు స్వల్ప మొత్తములను ఖర్చుచేయు సాధితం ద్ర్యమును పొందియుండవలెను. కలహోద్యేయతో అతిశయోక్తి గావించబడిన విమర్శన కెట్టి విలువయునుండవలయు. అదేమయిన న్యాయమును సూచనయొంది నను అన్యాయమును సూచనలవలన పదిగప్పివేయబడును. ఇంతేగాక, యిట్టి విమర్శనలయొక్క ఫలితము నింకితుల విషయమున అవినిధికరముగా పరిగణించవచ్చును. శ్రవణనేతనము అట్టి విమర్శనలను సరకుచేయుట మారుగా, నిర్వృత్తిభావము బూనుట యెనా, న్యాయవిమర్శనమును అంతకుపూర్వము బుట్టియుండిన అన్యాయవిమర్శనలయాలమున శ్రోసివేయబడుచును కటనించును. ఒక ప్రజాపాతకకార్యమును చేడగొట్టుటకు వానియొక్క అన్యాయమానముకంటే మరేదియును లేదు.

(జన్మభూమి)

బొంబాయి మిల్లులపమె

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 1:—బొంబాయి మిల్లులపమె కమిటీవారిక కార్మికవేతన ప్రమాదముల పట్టికను తయారు చేసిరి. యీ పత్రికను పిల్లవాడుల పలకుమునకు నివదించెదరు.

(అ. ప్రె.)

బొంబాయిగారు. ఉపాధ్యక్షులు నారాయణదాసు గిరిధరదాసు గారు, రా. సా. బి. పాపయ్య చెట్టిగారు, కార్యదర్శి వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు. ఆంధ్రచాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ లిమిటెడ్ కార్యాలయము నెలవ వ్రాడ్యే, మద్రాసు.

అఖిలపక్షమునాసభ

ప్రముఖుల యభిప్రాయములు
అఖిల పక్ష సమావేశమువారి తీర్మానమును గురించి శ్రీయుత సర్ సి. శంకరన్న యర్గి గారిట్లు చెప్పిరి.

హిందూనాటకప్రతిపత్తి కావలెనని పథలోచేసిన తీర్మానము నిజముగా పథవారి యభిప్రాయమును తెలియజేయలేదని నాయభిప్రాయము. ప్రకటన గావించి యురకుండుటకు బదులు అతడు పవరణ సుపాదించినయెడల జనులుగావించియుండెడివాడే. ఈ తీర్మానము నెక్కుడిగాదు' అని పయినీక పత్రికాప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు చెప్పెను. (శ్రీ. ప్రెస్.)

మహమ్మదాబాదు రాజాగారి యానందము

పభా కార్యక్రమము జయప్రదముగా కొనసాగినందులకు సంతోషము జూపుచు మహమ్మదాబాద్ రాజాగారు జహూర్లాల్ గారి సమరసభావమును ప్రశంసించెను. ఈ పథలో ప్రకటించబడిన బోధాధ్యక్షులు, సమరసభావము ముందు పథలలోగూడ ప్రదర్శించబడునని యతడుకోరెను. సాంచాలములోని మహమ్మదీయు లీతీర్మానమునెవల పద్యానము కనబరచెదరుగాక యది యతడు కోరెను. సింధు సమస్యవిషయమై రాజాగారి సాత్ సింగచేసిన నేపథ్య చాల ప్రశంసించెను. ఈ సంఘ తీర్మానములను ముస్లిమ్ లీక పథలోనొప్పించి కాంతికిరణిద్వడదరి ముస్లిమ్ సభాధ్యక్షుని పథ్యములను అతడు కోరెను. (శ్రీ. ప్రెస్.)

పంజాబ్ ముస్లిమ్ లీగు ఉపాధ్యక్షుని యభిప్రాయము

సిన్హ, సెప్టెంబరు 1:—సెప్టెంబరు 1 నేటికల్లో నిర్వచించబడిన రాజ్యాంగవిధానమునందలి ముఖ్యసూత్రముల నొప్పుకొనుటవలన మనస్సాతంత్ర్య యాత్రలో చిట్టచివరలంద చోరబడినది. ఈరాజ్యాంగవిధానములలో భారతీయుల ముఖ్యసూత్రములను వివరించుచు వ్రాయబడినసూత్రములు చాలముఖ్యమైనవి. ఇవి స్పష్ట సరికాకుల హక్కులను కక్షించునట్లుకే నంది యున్నులేదు. ఇంకను ఈసూత్రముల విషయమై అనుమానములు, గుసగుసలుండెనేని అవన్నియు శాంతింపరాక! అని పంజాబు ముస్లిమ్ లీగు సభ ఉపాధ్యక్షుడగు మాలిక్ బరీకల్లో అలీగారు చెప్పిరి. (శ్రీ. ప్రెస్)

హిందూనాటకప్రతినిధి యభిప్రాయము

డిల్లీ, సెప్టెంబరు 3:—అఖిల పక్ష పథలో హిందూనాటకప్రతినిధియును దేశభంధు సుప్రగారు లక్ష్మీపురమున జాతీయతకు కలిగిన అఖండ నిజమును పంపిషమును వెలిబుచ్చెను. సెప్టెంబరు 3 రాజాళి కను సభవారిష్టకొనుటకంటే, సభలో ప్రబలినమరసభావము, జాతీయభావము, చాలప్రశంసనీయములని నుడివెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును తమ సంబంధితుల మతవైమమ్యములను విడి క్రొత్తవర్గమును ద్రొక్కట చాల ప్రశంసనీయము. ఈమతవైమమ్యములన మూడువిషయములలో సభభగ్నుమననట్లు తోచెను. 1. సింధువిభజన, సింధు మహమ్మదీయులు విభజనకు చాల ప్రతిపూలముగానుండిరి. ఇటీవల సర్ పురుషోత్తం గారి సంఘము సింధును విభజించరాదని సిఫారసు చేసినది. హిందువులు అరాష్ట్రములో జలసంతులనమును తమ కోరికలను జాతీయతకు లోబరచి సభలో విభజన కొప్పుకొనుట వారి వికాలభావమును ప్రకటించుచున్నది. సాంచాలములోని మహమ్మదీయులు, సరిగదేశములోని హిందువులు తమ కోరికలను నిడవాడి సెప్టెంబరు 1 నేటికల్లో ముఖ్యసూత్రములలో వచ్చిన మార్పును సూచించుచున్నది. అన్ని సలమలలోను సంయుక్త నియోజకవర్గము నామోదింపిన నాడు కేంద్రకాపన సభలో కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించమని యడుగుటతో అనాదిత్యమేమియులేదు. తెలుచిస్తానము, పశ్చిమోత్తర పరగణా సంస్కరణములకు కొందరు హిందువులు ప్రతిపూలభిప్రాయమును జూపిరి. కాని దేశమునకై తమ కోరికలను చంపుకొనిరి. భారత స్వాతంత్ర్య చరిత్రలో లక్ష్మీపురమున నొక క్రొత్తకేసు ప్రారంభించబడినది. ఇంకవరకు జాతీయతను బోధించుచుండిన మేకతాతీ ప్రభువులు తమ సంతతిభావములను వీడిన నెంతభాగుండును.

విజయనగరం మహారాణిగారు

అడయారు కాలేజికి బహుమానము

గతసోమవారము శాడు మోచి, మోచి, సి. మహారాణి విద్యావతి దేవిగారు (విజయనగరం) అడయారు కాలేజిలో ధియసాఫితో కాలేజిని చూచెదమని కబురంపెరి. కాని మహారాణిగారు అట్లానరింప జాలక అడయారు కాలేజిలో భవనవిర్యామునకై మూడువేల రూపాయల చెక్కును బహుమానముగ పంపిరి. కాలేజీఅధికారులు వందనములతో నీబహుమానమును గైకొనిరి.

వ క ట న ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజి పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రాసినాము తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దాహ	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాశి సంచికలు } క్రొత్తవి	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు			
చందాదార్లకానివారికి	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దాహ	6-0-0
ఆరసంవత్సరచందా	"	8-9-0	"	8-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాబిన్లో బ్రాడు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగనున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రూ. 6-0-0

వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 9-5-0
- గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటాచలమగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- సీతనిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభావల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- త్యాగరాజస్వామిపరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- ధన్వంతరము (వచనము): పాద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాద్ధమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. 0-10-0
- భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్యేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనరు) 0-0-0
- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్. టి. గారు

రచించిన గ్రంథములు

సుప్రసిద్ధగ్రంథకర్త. శాస్త్రములయిన గ్రంథములు

1 కురానువరీపు-రు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కనితెలుగుపద్యములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 నెట్టుమాత్రము విగిరియన్నవి. పయి 5 గ్రంథములను నెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదుపాదములు కల్పించినాము. వీటిలో 50 నెట్టు బహుమానము లక్కరలేని వారి కుంచినాము. వీరికి నెట్టు రు 6 లు మాత్రము. తక్కినవాటిలో 125 గ్రంథాలయములకు, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకు పార్సెల్స్ కట్టి వేరేవేరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25 లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పశ్చిమపాఠాల నోట్లు ఉంచినాము. ఏపార్సెలులో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు. ఆర్డరిచ్చువారి ఆద్యక్షము. బహుమానము కావలసినవారికి డిస్కంట్లు లేదు. రు 8-2-0 లు ఖరీ దిచ్చుకొనవలెను. అందరికిని పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినదీ, అక్కరలేనదీ వ్రాయవలెను. ఇందువల్ల వచ్చేధనమును నెట్టి తెనుగులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించుము. ఈ గ్రంథములను తిరిగి అచ్చువేయదులకోలేదు. త్వరపడుడు. తరువాత విచారణవార నొచ్చుకొంటే లాభము లేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాల

కార్యస్థానము,

రాజమహేంద్రవరము.

రాజరాజేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

మితాతముగాని, తేదిసమయముగాని పంపిన జై మిని కాస్త్రరీత్య 20 లగ్నములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దళాంతర్గతగౌరవారు ఉత్తముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

దక్షిణాప్రికా

7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని 36వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటాచలరావు బి. ఏ., బి. ఎల్.

ఇది దక్షిణాప్రికా దేశచరిత్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరమగు శ్రీ 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 దేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్చబొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలికో బ్రాడు. భారతి హిందూపత్రికలు ప్రకరించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక వందాదాదలకు, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు 2-0-0). పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వలయువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకటాచలరావు

బి. ఏ., బి. ఎల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

3351 మనసారచంద్రి

తెగలగోమలకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ మయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు కళకొగములను, స్త్రీలకుసంభవించు కుసుమకొగములను నిర్మూలముగావించును. సీసా రు 1-8-0

దీనికి అనుబంధముకై చంద్రిని ఆత్మరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చంద్రిని ఆత్మరు సీసా 1-8 రు 1-4-0 వి. పి ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. కె. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదపరమార్థం-పెరిదేవీ(నెల్లూరుజిల్లా)

1204 2 ఆత్మకభక్తము

వెల రు 1-8

శ్రీ ముక్త్యాల సంసారమున 800 పుటములు వేయబడినవి. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, పీటలు బోగొట్టును. కథమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందులో పంజీజమును. అనేకులు వాడి మెచ్చువారు. కేటలాగు ఉచితము.

126 అర్చరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.